

organizácia Spojených
národov pre vedu,
kultúru a vzdelávanie

15. výročie zápisu
Bardejova
do Zoznamu
svetového
dedičstva
UNESCO

15

BARDEJOV

SVETOVÉ DEDIČSTVO UNESCO

2015

15
ROKOV

SVETOVÉ KULTÚRNE DEDIČTVO UNESCO

BARDEJOV

HISTORICKÉ JADRO

Mesto Bardejov

Radničné námestie č. 16
085 01 Bardejov
Slovenská republika

Tel.: +421 54 4862 121,122,124

mesto@bardejov.sk

www.bardejov.sk

OBSAH

- 6.** // Úvod - príhovor
- 8.** // Svetové kultúrne dedičstvo UNESCO
Bardejov
- 11.** // Organizácia spojených národov pre výchovu,
vedu a kultúru UNESCO
- 12.** // Lokality Svetového kultúrneho dedičstva
na Slovensku
- 14.** // Starostlivosť o pamiatky v Bardejove
2001- 2015
- 17.** // Program obnovy historického jadra mesta
Bardejov 2001 - 2015
- 25.** // Kultúrna pamiatka roka Fénix
- 26.** // Mestská legislatíva, plánovacie a koncepčné
dokumenty mesta Bardejov
- 28.** // Manažment plán lokality svetového kultúrneho
dedičstva Bardejov
- 30.** // Prezentácia a propagácia svetového kultúrneho
dedičstva lokality UNESCO Bardejov
- 35.** // Zdroje a úroveň financovania obnovy pamiatok
v Bardejove
- 48.** // Záver

Mesto Bardejov je významné mesto s bohatými historickými pamiatkami, svetoznámymi kúpeľami, krásnou prírodou a pomerne nenarušeným životným prostredím. Je sídlom okresu a prirodzeným kultúrno-spoločenským i hospodárskym centrom Horného Šariša. Mesto má takmer 33 tis. obyvateľov a vďaka svojej geografickej polohe, svojej histórii, ale i danostiam a predpokladom súčasnosti si zachováva významné postavenie nielen v regióne Východného Slovenska, ale aj priľahlých regiónov susediacich štátov.

Viac ako 774 ročnú históriu mesta aj v súčasnosti najlepšie reprezentuje mestská pamiatková rezervácia, ktorá je ozdobou mesta a stredobodom záujmu návštevníkov.

Medzi najvýznamnejšie pamiatky svetskej a sakrálnej architektúry patrí Bazilika minor sv. Egídia, objekt mestskej radnice zo 14. storočia, súbor meštianskych domov Radničného námestia, fortifikačný systém opevnenia mesta, ktoré patrí medzi najzachovalejšie hradobné systémy v strednej Európe.

Mesto Bardejov je jedným z mála miest na Slovensku, ktoré zachovaniu historického dedičstva aj pre ďalšie generácie venuje maximálnu pozornosť. Vychádzajúc z historických stredovekých daností mesto v súčasnom období pokračuje v realizácii prác na obnove tohto jedinečného koloritu za spolupráce odborníkov z jednotlivých oblastí a za aktívnej podpory štátnych orgánov. História v každom meste zanechala osobité a často aj jedinečné dedičstvo a preto je povinnosťou nás súčasníkov urobiť všetko pre jeho zveľadenie a záchranu. Naša snaha o zachovanie tohto dedičstva a záchranu historických objektov bola aj patrične ocenená, o čom svedčí aj Európska cena - Zlatá medaila, ktorú Mestu Bardejov v roku 1986 udelilo Medzinárodné kuratórium Nadácie ICOMOS pri UNESCO. Tým sa Bardejov zapísal do zoznamu miest, ktoré patria ku klenotom Európskej kultúry.

Ďalším ešte významnejším ocenením a medzinárodným úspechom Mesta Bardejov, ktorý nadväzuje na predchádzajúce ocenenie, je zápis Mesta Bardejov do **Zoznamu svetového dedičstva**, o ktorom rozhodol dňa 30.11.2000 **Výbor centra pre svetové dedičstvo UNESCO na zasadnutí v CAIRNS v Austrálii**. Tento certifikát – ocenenie bolo Mestu Bardejov oficiálne odovzdané dňa 7.6.2001 v Bardejove.

Zápis historických pamiatok nášho mesta je záverom etapy dlhodobej a komplexnej stratégie mesta pri záchrane a obnove pamiatok v Bardejove. Starostlivosť o pamiatky zostáva naďalej jednou z hlavných priorít mestskej samosprávy aj po tomto najvýznamnejšom medzinárodnom ocenení. V realizácii tohto procesu sme ihneď v roku 2001 pokračovali prostredníctvom projektu revitalizácie centrálnej mestskej zóny pod názvom **Program obnovy mestskej pamiatkovej rezervácie Mesta Bardejov od zápisu do Zoznamu svetového dedičstva UNESCO**.

Tento rok 2015 je rokom, kedy si pripomíname 15. výročie historickej udalosti v novodobých dejinách nášho mesta, vďaka ktorej sa stalo jedinečné historické dedičstvo Bardejova súčasťou svetového kultúrneho dedičstva UNESCO. Výročie zápisu je i dôvodom nato, aby sme zhodnotili úsilie mesta a jeho samosprávnych orgánov, ale aj samotných Bardejovčanov v starostlivosti a obnove vzácných pamiatok, ako sme plnili naše záväzky z členstva v UNESCO.

MUDr. Boris HANUŠČAK
primátor mesta

„ Živým svedectvom stáročných tradícií predchádzajúcich ľudských generácií zostávajú aj v prítomnosti pamiatky, prenášajúce duchovný odkaz minulosti. Ľudstvo si čoraz viac uvedomuje jednotu ľudských hodnôt, považuje ich za spoločné dedičstvo a uznáva svoju spoločnú zodpovednosť za ich zachovanie voči budúcim generáciám. “

Benátska charta o ochrane a obnove pamiatok a pamiatkových sídiel, Benátky 196

SVETOVÉ KULTÚRNE DEDIČSTVO UNESCO
BARDEJOV

SVETOVÉ KULTÚRNE DEDIČSTVO UNESCO

BARDEJOV

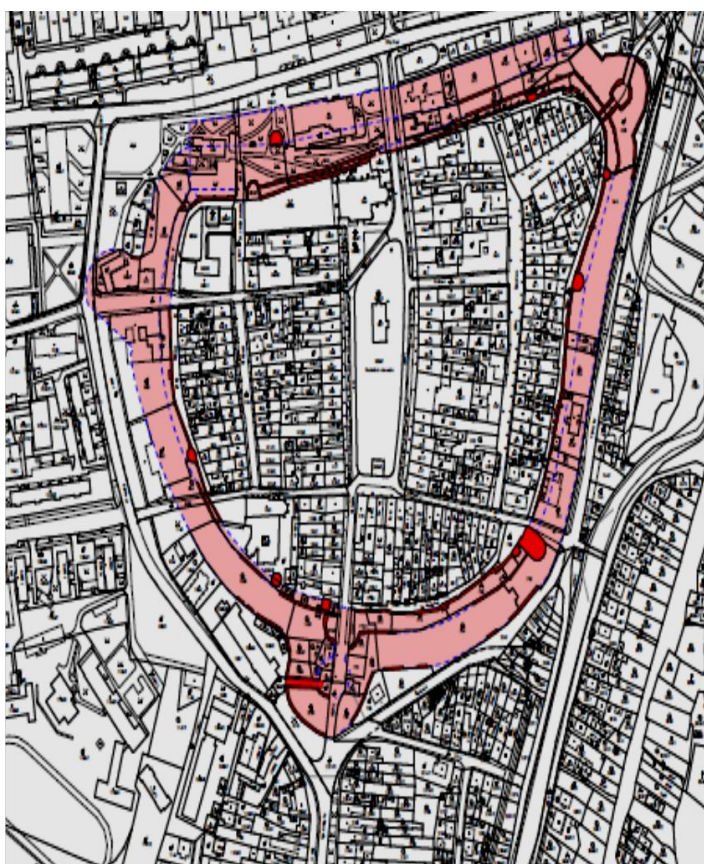
Rok 2015, v ktorom Mesto Bardejov si pripomína 774. výročie prvej zmienky o meste, súčasne na záver mesiaca november tohto roku pripadá aj 15. výročie zápisu do Zoznamu svetového kultúrneho dedičstva UNESCO.

História v meste Bardejov zanechala mimoriadne jedinečné dedičstvo, ktorého obnova a zachovanie je jednou z hlavných priorít mestskej samosprávy. Bardejov je mestom, ktoré venuje maximálnu pozornosť mestským historickým pamiatkam s cieľom zachovať ich pre ďalšie generácie.

Bardejovské historické centrum je charakteristické rozsiahlym námestím, šachovito rozvinutou sieťou ulíc s jasne vytýčenou urbanistickou schémou a obklopené je dômyselným systémom hradieb. Prosperita mesta a jeho privilegované postavenie pri známej obchodnej ceste sa v 15. a 16. storočí odrazila v urbanistickom i architektonickom výraze mesta, ale aj v množstve cenných umelecko-historických pamiatok.

Zachovanie autentického stredovekého rázu mesta bolo podmienené stagnáciou tohto územia v sedemnástom, a v ďalších storočiach, kde práve útlm hospodárskej aktivity determinoval maximálnu mieru zachovania historického fondu mesta, ako aj neporušenosť jeho historickej urbanistickej štruktúry. Pamiatková rezervácia Bardejov je vymedzená hranicou, ktorá sleduje obrys historického jadra stredovekého mesta, uzatvoreného opevnením.

Miera zachovania historických objektov v pôvodnej urbanistickej štruktúre zaraďuje Bardejov medzi prvé mestá v hodnotení historických sídel na Slovensku z hľadiska zachovania a celistvosti. Atmosféra a „Génus loci“ historického mesta je neopakovateľná a jedinečná. Meštianske domy boli od svojho vzniku a sú až podnes polyfunkčnými domami spájajúcimi

Hranice Pamiatkovej rezervácie Bardejov

obytnú funkciu s ich obchodnou a výrobnou činnosťou.

Vonkajší obraz sídla, v minulosti reprezentovaný obrazom uzatvoreného mesta v hradbách s množstvom bášť, veží a mestských brán, nízko podlažnou zástavbou meštianskych domov (1-2 podlažné) a vysokou vežou farského kostola sv. Egídia, obkoleseného vodnou priekopou a voľnou krajinou sa v priebehu storočí pretvoril. Historické mesto si v takmer plnom rozsahu zachovalo svoje mestské opevnenie, mestskú nízko podlažnú zástavbu, ale v jeho okolí vznikli nové mestské obytné i výrobné celky.

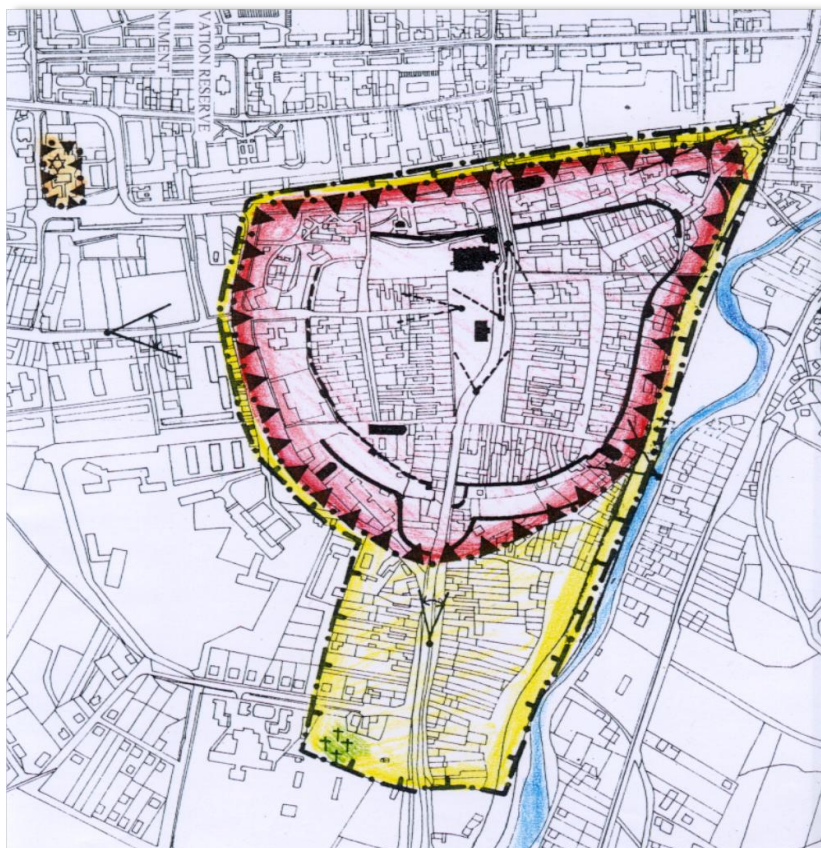
(Zdroj: KPÚ Prešov, *Zásady ochrany pamiatkového územia*, 2010)

Úsilie mesta o zachovanie tohto dedičstva a záchranu historických objektov bolo aj patrične ocenené. Odmenou za úspešnú rekonštrukciu historického jadra starého mesta bolo udelenie Európskej ceny – Zlatej medaily, udelenej Medzinárodným kuratóriom nadácie ICOMOS pri UNESCO v roku 1986. Ešte významnejšie ocenenie bolo Bardejovu udelené v meste CAIRNS v Austrálii na 24. zasadnutí Výboru pre svetové dedičstvo pri UNESCO 30.11. 2000 (pod č. 973 na základe kritérií: iii,iv), ktorým sa historické jadro Bardejova spolu s komplexom stavieb tvoriacich židovské suburbium stalo od 2. decembra 2000 štvrtou lokalitou kultúrneho dedičstva zapísanou do **Zoznamu svetového kultúrneho a prírodného dedičstva UNESCO**.

„Zápis lokality je prejavom uznania spoločných hodnôt ľuďmi celého sveta. V prípade lokality „Historické jadro mesta Bardejov“ tento status uznáva „opevnené mesto Bardejov ako výnimočne dobre zachovaný doklad hospodárskej a sociálnej štruktúry obchodných miest stredovekej strednej Európy, kde pôdorys, stavby a opevnenie Bardejov a ilustrujú urbanistický komplex, aký sa v stredoveku vyvinul v strednej Európe na významných bodoch okolo veľkých obchodných trás“.

(Zdroj:

www.whc.unesco.org/en/list/973)

Týmto ocenením sa Mesto Bardejov so svojimi pamiatkami zaradilo ku klenotom svetovej kultúry a ešte výraznejšie podporilo označenie mesta ako perly Šariša i najkrajšieho mesta Slovenska.

Územie Svetového kultúrneho dedičstva Bardejov

ORGANIZÁCIA SPOJENÝCH NÁRODOV PRE VÝCHOVU, VEDU A KULTÚRU

UNESCO

Je medzinárodná organizácia systému OSN, ktorá má mandát na rozvoj kultúrneho potenciálu svetového spoločenstva, kultúry, vedy a vzdelávania. S cieľom rekonštrukcie systémov vzdelania a výchovy sa vo Veľkej Británii stretli v roku 1942 vlády európskych krajín. Významná konferencia z hľadiska vzniku UNESCO začala 1. novembra 1945, zúčastnili sa na nej zástupcovia štyridsiatich krajín. Ich hlavným cieľom bolo vytvoriť takú medzinárodnú organizáciu, ktorá by zabraňovala vzniku ďalšej svetovej vojny. Dňa 16. novembra 1945 podpísalo Ústavu UNESCO 37 krajín. Vznikla Organizácia Spojených národov pre vzdelávanie, vedu a kultúru UNESCO. Ústava nadobudla platnosť v r. 1946 po ratifikácii dvadsiatimi štátmi sveta.

Hlavným cieľom UNESCO je rozvoj medzinárodnej spolupráce a porozumenia v oblasti výchovy a vzdelávania, spoločenských a prírodných vied, životného prostredia, kultúry, informácií, komunikácie, informatiky a tým prispievať k upevňovaniu mieru vo svete. UNESCO je tak jedinou odbornou organizáciou systému OSN, ktorá má mandát na rozvoj

kultúrneho a intelektového potenciálu svetového spoločenstva. Stála pri zrode Európskeho strediska pre jadrový výskum alebo Medzinárodného strediska pre štúdium konzervácie a reštaurovania pamiatok. Pod patronátom UNESCO vznikol rad medzinárodných dohovorov vzťahujúcich sa na autorské práva, ochranu pamiatok a iné. UNESCO je známe aj vďaka takzvanému „svetovému dedičstvu“. Tento pojem vznikol na základe *Dohovoru o ochrane svetového kultúrneho a prírodného dedičstva* z roku 1972. Spomínaný dohovor vychádza z myšlienky, že na svete existujú miesta (či už prírodné alebo vytvorené ľuďmi) s takou výnimočnou hodnotou pre celý svet, že by mali byť považované za dedičstvo celého ľudstva (nielen za dedičstvo oblasti, krajiny, regiónu), ktoré by zároveň požívalo zvláštnu ochranu, aby mohlo byť zachované aj pre ďalšie generácie. Dohovor je výnimočný v tom, že v sebe spája ideu ochrany prírody s ochranou kultúrnych pamiatok.

Do dnešného dňa k dohovoru pristúpilo 191 krajín a na *Zozname svetového dedičstva* je momentálne zapísaných 1007 lokalít zo 161 členských krajín (z toho 779 kultúrnych, 197 prírodných a 31 zmiešaných). V súčasnosti má UNESCO 195 členov a 9 pridružených členov. Slovensko získalo členstvo v UNESCO 9. februára 1993 (Česko-Slovensko bolo zakladajúcim členom UNESCO).

Sídlo organizácie: Paríž

Oficiálne jazyky: angličtina, francúzština, španielčina, ruština, arabčina, čínština

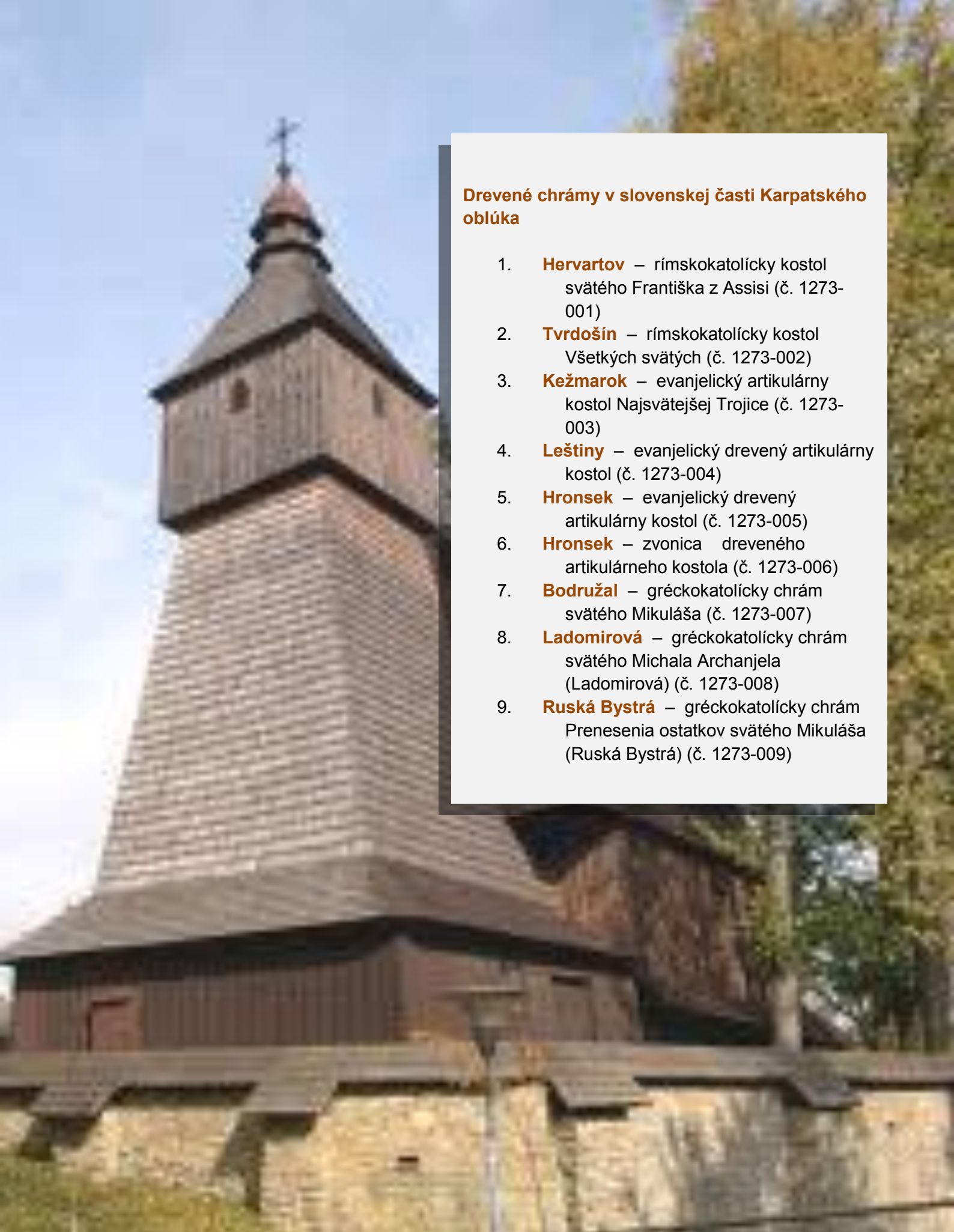
LOKALITY SVETOVÉHO KULTÚRNEHO DEDIČTVA UNESCO NA SLOVENSKU

V roku 1993 boli do Zoznamu svetového dedičstva zapísané prvé 3 slovenské lokality s kultúrnym dedičstvom: Banská Štiavnica a technické pamiatky okolia, Spišský hrad a pamiatky okolia a Rezervácia ľudovej architektúry Vlkolínec. Každá z nich predstavuje iný výnimočný typ kultúrneho dedičstva. V roku 2000 bol do Zoznamu svetového dedičstva zapísaný Bardejov a v roku 2008 Drevené chrámy v slovenskej časti Karpatského oblúka. Lokalita Spišský hrad a pamiatky okolia bola v roku 2009 rozšírená o územie historického jadra mesta Levoča s dielom Majstra Pavla a bol zmenený jej názov na Levoča, Spišský hrad a pamiatky okolia.

Spolu s Jaskyňami Aggteleckého krasu a Slovenského krasu tvoriacimi našu spoločnú lokalitu s Maďarskom (zápis 1995, rozšírenie 2000) a Karpatskými bukovými pralesmi a starými bukovými lesmi Nemecka (lokalita spoločná s Ukrajinou a Nemeckom, zápis 2007, rozšírenie v r. 2011), ktoré reprezentujú prírodné dedičstvo, má dnes Slovensko na Zozname svetového dedičstva 7 lokalít.

- Banská Štiavnica – mesto a technické pamiatky okolia
- **Bardejov – historické centrum mesta**
- Jaskyne Aggteleckého krasu a Slovenského krasu, z nich sprístupnené: Domica, Gombasecká jaskyňa, Jasovská jaskyňa), tiež Ochtinská aragonitová jaskyňa a Dobšinská ľadová jaskyňa
- Spišský hrad a Levoča a kultúrne pamiatky okolia (Spišská Kapitula, Spišské Podhradie, kostol sv. Ducha v Žehre)
- Vlkolínec – pamiatková rezervácia ľudovej architektúry
- Karpatské bukové pralesy v Národnom parku Poloniny v Bukovských vrchoch a v Chránenej krajinej oblasti Vihorlat vo Vihorlatských vrchoch - Havešová, - Rožok, - - Stužica – Bukovské vrchy, - Vihorlatský prales
- Drevené kostoly v slovenskej časti Karpatského oblúka

Drevené chrámy v slovenskej časti Karpatského oblúka

1. **Hervartov** – rímskokatolícky kostol svätého Františka z Assisi (č. 1273-001)
2. **Tvrdošín** – rímskokatolícky kostol Všetkých svätých (č. 1273-002)
3. **Kežmarok** – evanjelický artikulárny kostol Najsvätejšej Trojice (č. 1273-003)
4. **Leštiny** – evanjelický drevený artikulárny kostol (č. 1273-004)
5. **Hronsek** – evanjelický drevený artikulárny kostol (č. 1273-005)
6. **Hronsek** – zvonica dreveného artikulárneho kostola (č. 1273-006)
7. **Bodružal** – gréckokatolícky chrám svätého Mikuláša (č. 1273-007)
8. **Ladomirová** – gréckokatolícky chrám svätého Michala Archanjela (Ladomirová) (č. 1273-008)
9. **Ruská Bystrá** – gréckokatolícky chrám Prenesenia ostatkov svätého Mikuláša (Ruská Bystrá) (č. 1273-009)

STAROSTLIVOSŤ O PAMIAHKY V BARDEJOVE
2000 - 2015

STAROSTLIVOSŤ O PAMIAHKY V BARDEJOVE

2000 - 2015

Zápis historického centra mesta do svetového kultúrneho dedičstva UNESCO bol zavŕšením jednej etapy v dlhodobej a komplexnej stratégii Mesta Bardejov pri záchrane a obnove mestských historických pamiatok. Súčasne otvoril novú etapu obnovy oveľa náročnejšiu, ktorej príprava i samotná realizácia musela spĺňať prísne kritéria, vyplývajúce z členstva v organizácii svetového dedičstva. Obnova a zachovanie bardejovských historických pamiatok sa tak stala záležitosťou nielen mesta a jeho obyvateľov, ale aj predmetom ochrany na národnej a medzinárodnej úrovni.

Dňa 1. apríla 2002 nadobudol účinnosť **zákon č. 49/2002 Z. z. o ochrane pamiatkového fondu**, v nadväznosti na princípy ochrany a zachovania kultúrneho dedičstva UNESCO definoval podmienky základnej ochrany pamiatkového územia na Slovensku. V podmienkach Bardejova to predovšetkým znamenalo zabezpečiť v rámci procesu obnovy:

- zachovanie pamiatkových hodnôt jeho územia, zachovanie historicky vyvinutej urbanistickej štruktúry,
- zachovanie historicky vyvinutej siluety a panorámy prezentovanej vo významných interiérových i diaľkových pohľadoch na pamiatkové územie
- zachovanie historicky vyvinutej objektivej skladby pamiatkového územia
- zachovanie historicky vyvinutého architektonického výrazu štruktúr pamiatkového územia
- hmotovo – priestorové riešenie a architektonický výraz exteriéru objektov NKP a historických objektov vhodne dotvárajúcich prostredie
- komplexné architektonické riešenie objektov v pamiatkovom území z hľadiska dokladu historického vývoja:
- zachovať umelecko – historické hodnoty objektov pamiatkového územia

V období predloženia nominácie Bardejova a jeho historického jadra na zápis do svetového kultúrneho dedičstva UNESCO v roku 1998 sa začalo vypracovanie projektu reanimácie mestskej pamiatkovej rezervácie v Bardejove. Tento sa stal realizačnou základňou dlhodobého programu, ktorý bol pod názvom „ Program oživenia Radničného námestia , schválený uznesením Mestského zastupiteľstva č.9/1999 zo dňa 21.9.1999.

Po zápise historického jadra mesta a židovského suburbia v Bardejove do Zoznamu svetového kultúrneho dedičstva UNESCO bol orgánmi samosprávy prijatý v roku 2001 nový rozvojový dokument. Tento rozvinul zámery programu oživenia do dlhodobého plánovacieho dokumentu a to **Programu obnovy historického jadra mesta Bardejov od zápisu do Zoznamu svetového dedičstva UNESCO.**

Tento úvodný dokument riešil proces obnovy na obdobie rokov 2001 až 2004. Po jeho aktualizácií pre obdobie rokov 2004 až 2012 a z hľadiska časového rozloženia procesov obnovy pamiatok bol rozdelený do jednotlivých **programových období** počas ktorých sa pokračovalo v komplexnej obnove a záchrane historického jadra mesta.

ČASOVÉ MÍLNIKY PROCESU STAROSTLIVOSTI O PAMIATKY V BARDEJOVE

1967	•	schválenie Podrobného územného plánu asanácie a rekonštrukcie historického jadra.
1999	•	schválenie „Programu oživenia Radničného námestia“ a Programu obnovy historického jadra
2001	•	začiatok realizácie I. programového obdobia obnovy po zápise do kultúrneho dedičstva UNESCO
2002	•	K posilneniu ochrany územia Mestskej pamiatkovej rezervácie Bardejov na národnej úrovni došlo i po zápise na Zoznam svetového prírodného a kultúrneho dedičstva, nariadením vlády Slovenskej republiky č. 596/2001 Z. z o pamiatkových rezerváciách Bardejov, Bratislava, Kežmarok, Levoča, Prešov, Spišská Kapitula a Spišská Sobota s účinnosťou od 1. januára 2002
2002	•	zákon č. 176/2002 Z.z. o ochrane a rozvoji územia Bardejov
2004	•	začiatok realizácie II. programového obdobia obnovy po zápise do svetového kultúrneho dedičstva UNESCO
2007	•	schválenie nového územného plánu sídelného útvaru mesta Bardejov
2009	•	začiatok realizácie III. programového obdobia obnovy po zápise do svetového kultúrneho dedičstva UNESCO
2010	•	zásady ochrany pamiatkového územia Pamiatková rezervácia Bardejov aktualizácia,
2012	•	začiatok realizácie IV. programového obdobia obnovy po zápise do svetového kultúrneho dedičstva UNESCO
2013	•	schválenie Manažment plánu lokality svetového kultúrneho dedičstva 2013 -2020

PROGRAM OBNOVY HISTORICKÉHO JADRA MESTA BARDEJOV

2001 - 2015

V roku 2001 sa začala realizácia projektovej prípravy a samotného uskutočnenia programu obnovy historického jadra mesta Bardejov, schváleného, ktorý obnovu a rekonštrukcie jednotlivých objektov mestskej pamiatkovej rezervácie rozdelil z hľadiska času do **programových etáp** a z hľadiska objektov do **kategórii**:

- I. Programové obdobie 2001 – 2004
- II. Programové obdobie 2004 – 2009
- III. Programové obdobie 2009 – 2012
- IV. Programové obdobie 2012 – 2018

Kategória A - Rekonštrukcie verejných priestranstiev, verejnej zelene a mestských komunikácií – verejná infraštruktúra

Kategória B - Rekonštrukcie objektov a hradobného systému MPR

Kategória C - Rekonštrukcie a obnova bytov v objektoch meštianskych domov

Za obdobie 15 – tich rokov od zápisu Bardejova, jeho historického jadra do svetového kultúrneho dedičstva UNESCO na stavebnú obnovu pamiatok sa vynaložilo celkom 33,5 mil. Euro. Prehľad finančných nákladov podľa jednotlivých kategórií Programu obnovy z r. 2001 ukazuje nasledovná tabuľka.

Rekapitulácia stavebných nákladov MPR Bardejov 2001 – 2015

Kategória A -

Rekonštrukcia ulíc v Mestskej pamiatkovej rezervácii Bardejov 4 471 474 eur

Kategória B –

Rekonštrukcia objektov, hradobného systému v MPR Bardejov a reštaurovanie pamiatkovo chránených objektov zapísaných v ÚZPF 25 648 777 eur
333 007 eur

Kategória C –

Obnova bytov v objektoch meštianskych domov na Radničnom nám, 3 023 815 eur
spolu 33 477 073 eur

Projekt „reanimácie“ ako bola označená rekonštrukcia Radničného námestia, ktorou sa začala úvodná etapa realizácie programu obnovy bol najrozsiahlejším a najkomplexnejším projektom obnovy centrálnej časti mestskej pamiatkovej zóny v jej novodobých dejinách. Pri jeho príprave a realizácii sme uvažovali v niekoľkých rovinách. V prvom rade sme si boli vedomí zodpovednosti voči odkazu, umu a práci našich predkov v dávnej i nedávnej minulosti. Museli sme rátať i s citlivosťou obyvateľov mesta vzhľadom k rozsahu prác, zásadnej zmene vzhľadu námestia i času trvania ich realizácie. Plne sme si uvedomovali i zodpovednosť voči

medzinárodným oceneniam. Vedeli sme však, že doba si žiada komplexné riešenie, za ktoré sa nebudeme musieť hanbiť v súčasnosti, ale ani voči budúcim generáciám. **Začiatok stavebnej realizácie Programu obnovy odštartovala v kategórii A rekonštrukcia Radničného námestia.** Samotné stavebné práce začali na jeseň roku 2001 rozsiahlou obnovou technickej infraštruktúry.

Ochota Východoslovenskej vodárenskej spoločnosti, pristúpiť k budovaniu nových verejných rozvodov vody a kanalizácie s prípojkami do každého objektu v rámci vlastnej investičnej aktivity bola jedným z rozhodujúcich impulzov prípravy ďalších prác. V tejto fáze sme ocenili prístup správcov inžinierskych sietí bez rekonštrukcie ktorých by celková obnova Radničného námestia nebola tou skutočnou a dôslednou stavebnou obnovou hlavného námestia v historickom jadre mesta. Predovšetkým Východoslovenská energetika Košice, Východoslovenská vodárenská spoločnosť Košice a Slovak Telekom pri rekonštrukcii kanalizácie, energetickej a telekomunikačnej infraštruktúry prevzali finančné i realizačné bremeno na seba, čo bolo výraznou pomocou pri naplnení snahy o komplexnú rekonštrukciu Radničného námestia.

↑ Radničné námestie 2001 počas rekonštrukcie

← Radničné námestie po rekonštrukcii

Architektov a projektantov tak čakala obrovská výzva spracovať návrh, ktorý zachová historickú tvár námestia, ale zároveň citlivo prispôbí jednotlivé prvky i potrebám modernej doby, i s ohľadom na rozvoj turizmu a cestovného ruchu. Spomedzi jednotlivých návrhov skupina odborníkov, ako najviac optimálny, vybrala návrh architektonického ateliéru A-typ, s.r.o. Prešov.

Stavebné práce na povrchu námestia boli realizované v dvoch etapách. Predmetom prvej bola rekonštrukcia obvodovej časti námestia, ktorej zhotoviteľom bola spoločnosť Kameňopriemysel Spiš, Spišské Podhradie, druhú etapu realizovali Inžinierske stavby Košice. Sme radi, že sa na prácach vo forme subdodávok podieľali i miestne firmy, čím sme čiastočne pomohli podpore zamestnanosti v našom meste. Rekonštrukcia Radničného námestia na ploche 260 x 80 metrov bola ukončená v roku 2004. Tým bolo ukončené aj prvé programové obdobie Programu obnovy historického jadra mesta v kategórii A.

Súčasťou programu obnovy a projektu oživenia Radničného námestia bol aj zámer pokračovať s budovaním ďalších **nájomných bytov v podkrovných priestoroch meštianskych domov**. Základný cieľ v procese oživovania centra mesta bolo vrátenie života na námestie i zvýšenie úrovne jeho praktického prospechu a využitia. Od roku 2001 tak pribudlo 35 bytov v celkovej hodnote **3 023 815 eur** na hlavnom námestí mesta – Radničnom námestí.

Obnova bytov v bytových domoch na Radničnom námestí v Bardejove

• Bytový dom č. 39 na Radničnom nám. - 2 byty	r. 2001-2002	447 203 eur
• Bytový dom č. 26 na Radničnom nám. - 2 byty	r. 2004-2005	98 261 eur
• Bytový dom č. 32 na Radničnom nám. - 2 byty	r. 2005-2006	83 127 eur
• Bytový dom č. 15 na Radničnom nám. - 2 byty	r. 2005-2006	140 612 eur
• Bytový dom č. 29 na Radničnom nám. - 1 byt	r. 2006-2007	85 043 eur
• Bytový dom č. 30 na Radničnom nám. - 2 byty	r. 2006-2007	143 310 eur
• Bytový dom č. 46 na Radničnom nám. - 3 byty	r. 2007-2008	214 538 eur
• Bytový dom č. 38 na Radničnom nám. - 3 byty	r. 2008-2009	273 359 eur
• Bytový dom č. 41 na Radničnom nám. - 3 byty	r. 2008-2009	209 838 eur
• Bytový dom č. 25 na Radničnom nám. - 3 byty	r. 2009-2010	233 763 eur
• Bytový dom č. 30 na Radničnom nám. - 3 byty	r. 2009-2010	264 020 eur
• Bytový dom č. 12 na Radničnom nám. - 3 byty	r. 2011-2012	286 359 eur
• Bytový dom č. 14 na Radničnom nám. - 3 byty	r. 2011-2012	267 738 eur
• Bytový dom č. 25 na Radničnom nám. - 1 byt	r. 2011-2012	58 259 eur
• Bytový dom č. 35 na Radničnom nám. - 2 byty	r. 2011-2012	218 385 eur

Rekonštrukcie verejných priestranstiev, verejnej zelene a mestských komunikácií – verejná infraštruktúra pokračovali aj v II. a III. Programovom období a to ukončením rekonštrukcie ulice a hradobného opevnenia na ul. Na hradbách, dostavbou hradobného opevnenia pri Hrubej bašte, rekonštrukciou ulice Františkánov, Kláštorská, I. etapou rekonštrukcie Miškovského ulice a ul. Hviezdoslavova, II. etapou rekonštrukcie povrchu Rhodyho ulice, rekonštrukcia Veternej a Poštovej ulice.

Rekonštrukcia ulíc v Mestskej pamiatkovej rezervácii Bardejov

<i>Reanimácia Radničného námestia Bardejov</i>	1 413 442 eur	2002-2004 rok
<i>Rekonštrukcia ulica Hviezdoslavova</i>	89 776 eur	2005
<i>Rekonštrukcia ulíc Františkánov a Kláštorskej</i>	292 338 eur	2005-2006
<i>Rekonštrukcia ulice Miškovského - I. etapa</i>	120 250 eur	2006
<i>Rekonštrukcia ulice Veterná - I. etapa</i>	121 961 eur	2005-2006
<i>Rekonštrukcia ulice Františkánov po Jiráskovu ul.</i>	116 320 eur	2006
<i>Rekonštrukcia ulice Poštová</i>	130 365 eur	2006
<i>Rekonštrukcia ulice Na hradbách</i>	285 248 eur	2004-2007
<i>Rekonštrukcia ulice Na hradbách - I. etapa</i>	215 748 eur	2009
<i>Rekonštrukcia Rhodyho ulice</i>	239 969 eur	2008
<i>Rekonštrukcia Miškovského ulice - II. etapa</i>	119 407 eur	2010
<i>Rekonštrukcia Stocklovej ulice - I. etapa</i>	486 735 eur	2012-2013
<i>Rekonštrukcia Stocklovej ulice - II. etapa</i>	218 432 eur	2014
<i>Rekonštrukcia ulice Veterná - II. etapa</i>	119 517 eur	2014
<i>Miškovského II. etapa, Hviezdoslavova II. etapa</i>	501 966 eur	2014-2015

Spolu 2001 -2015 : 4 471 474 eur

Rokom 2012 začalo štvrté programové obdobie. Už od začiatku jesenných mesiacov sa naplno rozbehol stavebný ruch na Stocklovej ulici. Po minuloročnej rekonštrukcii vodovodnej a kanalizačnej infraštruktúry realizovanej vďaka významnej, nezištnej podpore Východoslovenskej vodárenskej spoločnosti, sa v závere roka 2013 pristúpilo k rekonštrukcii rozvodov plynu, vzhľadom k havarijnému stavu, v ktorom sa nachádzali.

Stöcklova ulica po rekonštrukcii

V tomto programovom období bola ukončená rekonštrukcia Parku na Dlhom rade, vrátane obnovy severozápadnej časti mestského opevnenia, ktorý zároveň dostal nové pomenovanie – Promenádný park.

Promenádný park s fontánou na Dlhom rade získal svoju definitívnu podobu a stal sa opäť obľúbeným miestom na príjemnú prechádzku, či posedenie. Je tak trochu symbolické, že fontána s parkom sa stala miestom, pri ktorom sa často zastavujú mladé páry vo svoj svadobný deň. To naplňuje tento priestor mimoriadne pozitívnou energiou, optimizmom a nádejou, kvôli čomu tam tak často a radi chodíme.

V súvislosti s ochranou historických pamiatok sa nám podarilo získať zdroje v rámci grantového programu **Obnovme si svoj dom**. Išlo o úspešné projekty na základe ktorých sme napr. realizovali reštaurovanie mestskej radnice v r. 2007, obnovili fasádu historickej budovy Mestského úradu, rovnako realizovala sa rekonštrukcia historickej stropnej maľby v budove na Radničnom námestí č. 21. Bokom však nezostalo ani pokračovanie obnovy ulíc mestskej pamiatkovej zóny. V rámci tohto procesu sme, prostredníctvom správcov sietí technickej infraštruktúry, realizovali ich rekonštrukciu, ktorá je základným predpokladom pre pokračovanie vo vlastnej úprave povrchov miestnych komunikácií v tejto časti mesta.

Spolu so židovskou náboženskou obcou sa nám podarilo o malý krôčik posunúť i v otázke rekonštrukcie **komplexu židovského suburbia**. Získali sme zdroje na archeologický prieskum i stavebné posúdenie súčasného stavu jednotlivých objektov. V súčasnosti prebieha rekonštrukcia Veľkej synagógy z grantových prostriedkov.

V máji 2015 bol sprístupnený objekt Pamätníka holokaustu na ul. Mlynská v priamom dotyku s areálom bardejovského židovského suburbia, ktoré je súčasťou svetového kultúrneho dedičstva UNESCO. Myšlienku vybudovať monument na pamiatku holokaustu, ktorú podnietil p. Warren L. Miller, podporilo súčasne aj Mesto Bardejov ešte v roku 2010.

S návrhom zástupcov Jewish Preservation Committee o prevzatí pamätníka do správy Mesto Bardejov súhlasilo a na rokovaní mestského zastupiteľstva dňa 26. júna 2014 rozhodli poslanci MsZ o postupe riešenia prevádzkovania pamätníka holokaustu na ul. Mlynskej.

Reštaurovanie pamiatkovo-chránených objektov zapísaných v ÚZPF

<i>Reštaurovanie nástropnej maľby Rad.nám. č. 21</i>	12 746 eur	2007
<i>Reštaurovanie Radnice</i>	198 869 eur	2007
<i>Rekonštruovanie schodov - Radnica</i>	3 986	2010
<i>Reštaurovanie kamenného reliéfu MD č. 16 na RN</i>	3 972	2012
<i>Reštaurovanie maľovanej fasády MD č. 26 na RN</i>	56 487	2012-2014
<i>Reštaurátorský výskum interiéru MD č. 38 na RN</i>	3 240	2012
<i>Reštaurovanie dreveného trámového stropu MD č. 29 na RN</i>	8 573	2013
<i>Bašta severná - výmena krytiny + obnova fasády</i>	45 134	2013-2015

Spolu 2007 - 2015: 333 007 eur

Rekonštruovaný Park Emila Korbu

V realizácii procesu obnovy v roku 2014 pokračujeme v spájaní minulosti s prítomnosťou, prostredníctvom projektu Revitalizácie centrálnej mestskej zóny. Jeho predmetom je obnova a úprava cestných komunikácií vrátane dvoch kruhových objazdov, peších chodníkov, trávnatých plôch, výsadba stromov, výmena verejného osvetlenia na úseku ulíc Partizánska - Hviezdoslavova - Miškovského, vrátane Parku pri Bazilike Minor, ktorý v roku 2015 dostal nové pomenovanie **Park Emila Korbu**. Tento projekt je ďalším zo série úspešných žiadostí o poskytnutie financií z eurofondov. Je prezentáciou úsilia, ktorého výsledkom má byť nie len zachovávanie a obnova jedinečných pamiatok, ale aktívnym a zodpovedným vkladom tvoriť históriu prostredníctvom riešení, ktoré by citlivo zodpovedali potrebám modernej súčasnosti. Aj preto pripravujeme návrh funkčného riešenia a využitia ďalších častí centrálnej pamiatkovej zóny, ktorý rozšíri možnosti aktívneho trávenia voľného času v historickom centre mesta a jeho okolí

Rekonštrukcia objektov v Mestskej pamiatkovej rezervácii Bardejov

<i>Bezbariérové verejné WC na Veternej ulici</i>	157 640 eur	2004-2006
<i>Studňa na Radničnom námestí - rekonštrukcia</i>	13 776	2005
<i>Amfiteáter - vodná priekopa</i>	357 312	2006
<i>Poľsko-slovenský dom, Radničné nám.24</i>	516 124	2006-2007
<i>Dostavba hradobných múrov pri Hrubej bašte + vých.časť</i>	206 709	2006
<i>Asanácia budovy bývalej MŠ na Krátkom rade</i>	33 613	2008
<i>Obnova MO - severná časť - východný úsek</i>	643 480	2009
<i>Oprava parkánového múru severovýchodná časť</i>	150 142	2009-2010
<i>Obnova hradobného opevnenia - severozápadná časť</i>	624 990	2009
<i>Rekonštrukcia opevnenia a náhonu v parku Dlhý rad</i>	1 978 252	2009-2010
<i>Oprava hradobného múra - ul. Na hradbách</i>	180 430	2009
<i>Obnova MO - severná časť - západný úsek</i>	19 697 968	2009-2011
<i>Asanácia pohrebništva a WC v parku Dlhý rad</i>	69 076	2011
<i>Oprava hradobného a parkánového múru pri Bazilike Minor</i>	29 982	2014
<i>Oprava parkánového múru pri Prašnej bašte</i>	29 918	2014
<i>Oprava múru predbrány na Rhodyho ulici</i>	31 062	2014
<i>Obnova MO - južná časť - 1. etapa</i>	474 618	2015
<i>Park za Bazilikou Minor</i>	453 685	2014-2015
Spolu :	25 648 777	2004-2015

Spolu 2001 - 2015 : **25 648 777 eur**

Radničné námestie

V súčasnosti prebieha v rámci **kategórie B - Rekonštrukcie objektov a hradobného systému MPR obnova a rekonštrukcia mestského opevnenia v južnej časti**. Tzv. **Horný hrad** dostane do budúceho roka podobu pešej zóny určenej na oddych a kultúru. Celkový očakávaný náklad na stavebné práce by mal byť takmer 700.000 eur. Peniaze pochádzajú z dotácie Ministerstva financií SR. Rekonštrukcia má byť ukončená približne v polovici roka 2016.

Vizualizácia mestského opevnenia - južná časť

KULTÚRNA PAMIATKA ROKA FÉNIX

Ministerstvo kultúry SR vyhlasuje od roku 2006 každoročne celoštátnu súťaž Kultúrna pamiatka roka. Poslaním súťaže je podporovať zodpovedný prístup vlastníkov národných kultúrnych pamiatok a predstaviteľov samosprávy miest a obcí k ochrane kultúrneho dedičstva Slovenskej republiky. Symbolom súťaže je výtvarný objekt s názvom Fénix. V tejto súťaži boli nominované aj rekonštruované pamiatky nachádzajúce sa v Bardejove. V doterajších ročníkoch súťaže Kultúrna pamiatka roka boli úspešné aj projekty obnovy pamiatok v Bardejove a to v roku 2007 a v roku 2010.

Cena za rok 2010

- komplexné reštaurovanie súsošia Golgoty, nástennej výmalby a mobiliáru svätyne v Bazilike Sv. Egídia v Bardejove

Cena za rok 2007

- komplexná obnova a reštaurovanie Radnice v Bardejove

MESTSKÁ LEGISLATÍVA, PLÁNOVACIE A KONCEPČNÉ DOKUMENTY MESTA BARDEJOV

Jedným zo základných nástrojov pre aplikáciu funkcie orgánov samosprávy pri utváraní podmienok pre život obyvateľov mesta, ale aj návštevníkov mesta Bardejov je kompetencia schvaľovania mestských všeobecne záväzných nariadení (VZN). V tejto oblasti boli v predchádzajúcom období priebežne upravené nariadenia mesta, ktoré sa dotýkajú spravovania územia pamiatkovej rezervácie a to napr. VZN č. 27 – o zóne s dopravným obmedzením, VZN č. 54/2004 o dodržiavaní čistoty a poriadku a o ochrane životného prostredia na území mesta Bardejov, Všeobecne záväzné nariadenie Mesta Bardejov č. 78/2008 o verejných kultúrnych podujatiach, VZN č. 85/2008 o určení názvu parku: Park Aloisa Jiráska, VZN č. /2011 o určení názvu parku Promenádného parku“, VZN č. / 2011 o určení názvu parku „ parčík Johna Lennona „ z 28.6.2011, VZN č.153/2015 o určení názvu parku „ Park Emila Korbu „ ako aj VZN o pomenovaní ďalších lokalít v mestskej pamiatkovej rezervácii ako nové okružne križovatky – Pri hornej bráne, Pri západnej bráne.

Pre riadenie lokality má mesto spracovanú územnoplánovaciu dokumentáciu. V roku 2007 bol schválený nový Územný plán mesta Bardejov, od roku 1993 je schválený Regulačný plán centrálnej mestskej zóny Bardejov a pre jednotlivé ulice sú spracované urbanisticko - architektonické štúdie. Územnoplánovacie dokumentácie sa aktualizujú podľa potrieb a návrhov subjektov pôsobiacich v lokalite.

Škálu plánovacích a koncepčných dokumentov mesta za obdobie po zápise lokality svetovej kultúrneho dedičstva od r. 2000 tvoria dokumenty :

- **Program integrovaného, trvalo udržateľného rozvoja mesta na obdobie 2012-2020 – „Bardejov 2020“**, schválený 27.9.2012 Mestským zastupiteľstvom. Je to programový dokument, vypracovaný Mestským úradom v Bardejove , ktorý určuje hlavné rozvojové priority a oblasti mesta na roky 2012 až 2020.
- **Koncepcia rozvoja verejnej zelene na roky 2012- 2020**, schválená MsZ v septembri 2012. Dokument bol vypracovaný Mestským úradom. Stanovuje podmienky pre rozvoj verejnej zelene na území celého mesta v jednotlivých klasifikovaných druhoch upravenej zelene mesta.

- Program prevencie kriminality pre Mesto Bardejov na roky 2012-2015, spracovaný Mestskou políciou Bardejov a schválený MsZ 27.9.2012.

- Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja Mesta Bardejov na obdobie 2004 – 2014

- Aktualizácia Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja Mesta Bardejov na obdobie 2015 – 2024

Je to program cielených opatrení, navrhnutý pre oživenie sociálneho, ekonomického a kultúrneho rozvoja mesta Bardejov, ktorý na základe výsledkov ročného hodnotenia bude priebežne aktualizovaný a doplňovaný.

- Založenie a vstup do oblastnej organizácie cestovného ruchu /OOCR/ „Šariš“ Bardejov

schválené Mestským zastupiteľstvom 27.9.2012, ktoré vytvorí podmienky pre koordináciu rozvoja cestovného ruchu v spolupráci s členmi oblastnej organizácie, marketingové aktivity v tejto oblasti a finančné zabezpečenie propagácie CR.

- Založenie a vstup do konzorcia Slovenských kráľovských miest Bardejov, Kežmarok, Levoča a Stará Ľubovňa, 2001
- Koncepcia cestovného ruchu a partnerských vzťahov mesta Bardejov na roky 2014 – 2020

Spracovaná a schválená začiatkom roka 2014. Určuje primárne produkty cestovného ruchu v Bardejove, ktoré sú tvorené atraktivitami mesta, ako sú historické budovy a pamiatky, múzeá, zaujímavé stavby mesta a sekundárnu ponuku, do ktorej patria všetky druhy zariadení cestovného ruchu a ich služby, napr. ubytovacie, stravovacie, pohostinské, zábavné, cestovné kancelárie, regionálna gastronómia, hudobné festivaly, semináre, jarmok, výstavy a športové akcie, turisticko-informačné kancelárie, služby pre návštevníkov športoviská.

- Štúdiá obnovy mestského opevnenia, prestavba nám. SNP a ul. Mlynská, štúdiá rekonštrukcie ul. Stocklova, Štúdiá - Revitalizácia centrálnej mestskej zóny Bardejov, štúdiá - obnova mestského opevnenia a jeho zapojenie do infraštruktúry mesta Bardejov - Veľká bašta

MANAŽMENT PLÁN LOKALITY SVETOVÉHO KULTÚRNEHO DEDIČSTVA

BARDEJOV

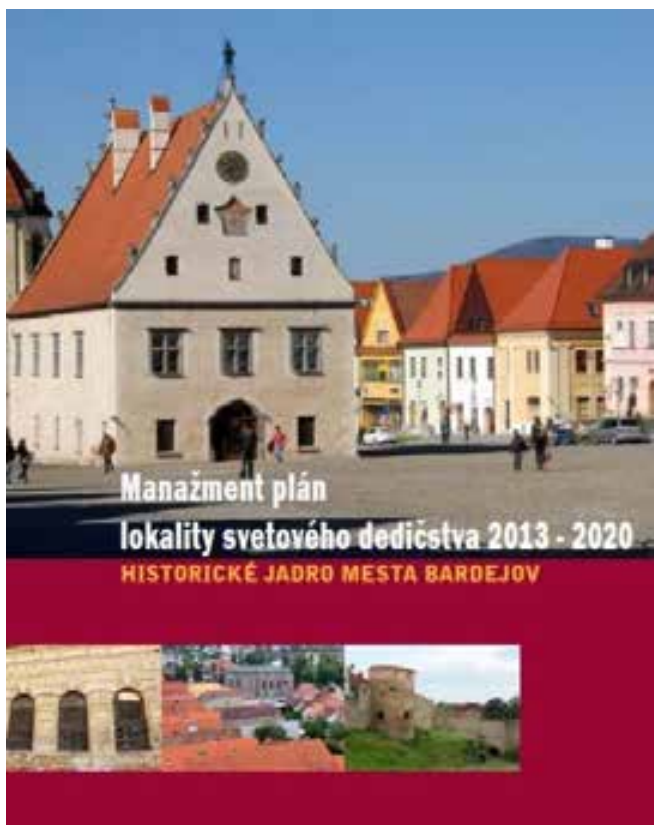
Všetky procesy, ktoré ovplyvňujú úroveň starostlivosti o historické pamiatky Bardejova musia byť riadené komplexne, rešpektujúc záväzky, vyplývajúce z členstva v svetovom kultúrnom dedičstve a z jednotlivých dokumentov o ochrane svetového kultúrneho a prírodného dedičstva UNESCO. Pre dosiahnutie tohto cieľa bolo nevyhnutné spracovať dokumentáciu, prostredníctvom ktorej sa určia základné princípy, pomenujú sa hlavné riziká, ktoré svetové pamiatky v Bardejove ohrozujú, alebo v budúcnosti mohli ohrozovať. Jeho cieľom bolo pre tieto hrozby navrhnúť smery a opatrenia na nápravu, určenie garantov a zodpovedných ako aj ich financovanie a časový harmonogram realizácie.

Dokument bol spracovaný v úzkej spolupráci s Mestom Bardejov, Krajským pamiatkovým úradom Prešov, Pamiatkovým úradom SR, odborníkmi relevantných oblastí a členmi Miestnej riadiacej skupiny. Riadiaca skupina pre prípravu uvedeného dokumentu bola primátorom mesta vymenovaná dňa 10.10.2012, dňom jeho vypracovania a schválenia však svoju činnosť ukončila. Manažment plán bol orgánmi samosprávy schválený 26.septembra 2013. Následne v roku 2014 bola vymenovaná nová miestna riadiaca skupina pre

implementáciu plánu a koordinačná komisia pre úlohy v pôsobnosti Mestského úradu Bardejov.

Zloženie Riadiacej skupiny je tvorené tak, aby v primeranej miere zohľadňovalo členstvo za: orgány samosprávy mesta, exekutívne orgány samosprávy, orgány pamiatkovej starostlivosti, podnikateľskú obec pôsobiacu na území lokality SKD, vlastníkov nehnuteľností v lokalite, občiansky sektor so sídlom na území mesta, nezávislých špecialistov - projektantov alebo odborníkov pre pamiatky, pôsobiacich mimo orgánov verejnej alebo špecializovanej štátnej správy, oblasť cestovného ruchu a kúpeľníctva a cirkevné organizácie.

Dokument obsahuje návrhovú časť Manažment plánu, obsahujúci **zoznam a popis 30 projektov – opatrení** smerujúcich k stabilizácii a zlepšovaniu

stavu lokality, rozdelených do 4 prioritných oblastí:

- **Prioritná oblasť 1:**
Ochrana lokality
- **Prioritná oblasť 2:**
Starostlivosť o lokalitu
- **Prioritná oblasť 3:**
Využívanie a rozvoj lokality
- **Prioritná oblasť 4:**
Interpretácia a prezentácia kultúrnych hodnôt.

Orgánom riadenia lokality je miestna riadiaca skupina a východiskovým dokumentom na jej prácu je plán manažmentu lokality. Riadiaca skupina by mala reprezentovať jednotlivé záujmové skupiny v lokalite, ktoré sú zvyčajne z radov štátnej správy, samosprávy, verejného sektora, súkromného sektora, prípadne aj cirkví.

Úlohou riadiacej skupiny je najmä:

- iniciovať a dohliadať na realizáciu plánovaných opatrení a v prípade možností sa zapojiť do realizácie projektov,
- posilňovať spoluprácu, budovať partnerstvá medzi štátnou správou, samosprávou, cirkvami, súkromným a tretím sektorom,
- propagovať proces implementácie opatrení a výstupy z projektov kľúčovým aktérom a verejnosťou a dosiahnuť čo najširšiu podporu,
- rozvíjať odborné fóra na riešenie témy ochrany a ďalšieho rozvoja lokality.

Spracovanie Manažment plánu lokality UNESCO Bardejov – historické jadro mesta na obdobie 2013 – 2020 sa stalo významným príspevkom k napĺňaniu týchto potrieb a cieľov. Kontinuálne prebiehajúci proces spoznávania hodnôt jedinečného kultúrneho dedičstva sa stáva základným krokom pre ich ochranu a v spojitosti so zapojením mnohých odborníkov vo všetkých kľúčových odvetviach je dobrou zárukou kvality tohto riadiaceho dokumentu a jeho implementácie.

Tento dokument sa stal a aj bude významným odborným nástrojom pre riadenie procesov ochrany, zachovanie a prezentáciu historického dedičstva v meste Bardejov aj pre ďalšie generácie.

PREZENTÁCIA A PROPAGÁCIA SVETOVÉHO KULTÚRNEHO DEDIČTVA LOKALITY UNESCO

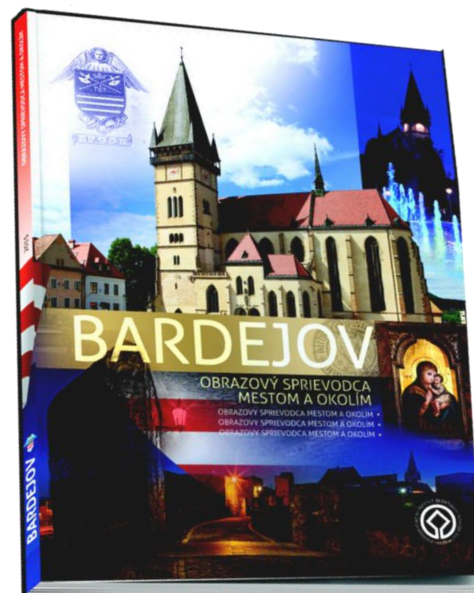
BARDEJOV

Propagáciu lokality SKD Bardejov mesto poníma a realizuje predovšetkým v rámci marketingových aktivít v cestovnom ruchu. Tento proces, tak ako ostatné oblasti výrazne postihla ekonomická kríza naimä v období po roku 2008. čo sa preiavovalo v znížení finančných výdavkov na tieto aktivity v rozpočte mesta. V priebehu obdobia od zápisu až po súčasnosť realizovalo Mesto Bardejov mnohé aktivity priameho marketingu na domácej pôde a v zahraničí. Celkovo sa mesto zúčastnilo od roku 2000 na viac ako 20- tich zahraničných a každoročne na 2 domácich výstavách CR. Mesto bolo pravidelným vystavovateľom na najvýznamnejšom veľtrhu cestovného ruchu na Slovensku - ITF Bratislava.

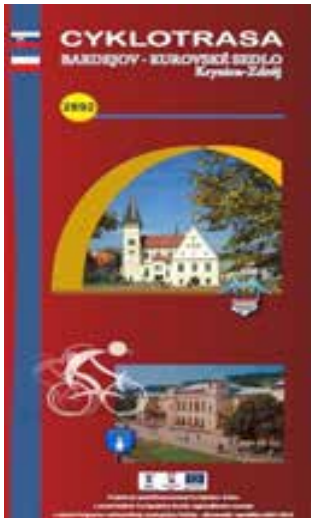
Mesto Bardejov sa prostredníctvom svojich organizácií zúčastňovalo na mnohých domácich a zahraničných kultúrno-spoločenských podujatiach, na ktoré bolo pozvané prezentovať širokej verejnosti históriu a súčasnosť nášho mesta a krásy širokého okolia nášho regiónu.

Zúčastňovalo sa pod hlavičkou SACR , Prešovského samosprávneho kraja a to buď samostatne alebo taktiež v spolupráci s konzorciom SKM (Slovenské kráľovské mestá Bardejov, Levoča, Kežmarok a Stará Ľubovňa), ktorého je mesto Bardejov od roku 2001 neoddeliteľnou súčasťou.

Mesto Bardejov svoje propagačno-prezentačné aktivity veľmi výrazne zameralo hlavne na prezentáciu mesta prostredníctvom konzorcia **Slovenské kráľovské mestá** (SKM), formou priamych a nepriamych prezentácií v spolupráci s veľvyslanectvami, Slovenskými inštitútmi (SI) vo Viedni, Prahe, Varšave a Budapešti a partnerskými mestami SKM v jednotlivých krajinách.

Aktívne sa podieľalo aj na spoluorganizovaní ďalších podujatí, ktorých hlavným organizátorom boli iné subjekty napr. výročie deportácie židovského obyvateľstva Bardejov, návšteva talianskych touroperátorov z miest Padova, Milano, Verona, v roku 2011 navštívilo

naše mesto 12 novinárov z Poľska. Celý program infocesty po SK im zabezpečila SACR. Naše mesto participovalo formou zabezpečenia všetkých dostupných textových i obrazových materiálov vypovedajúcich históriu a súčasnosť nášho mesta. V roku 2012 navštívilo naše mesto 18 novinárov z Nemecka v rámci projektu EHMK 2013 a iné.

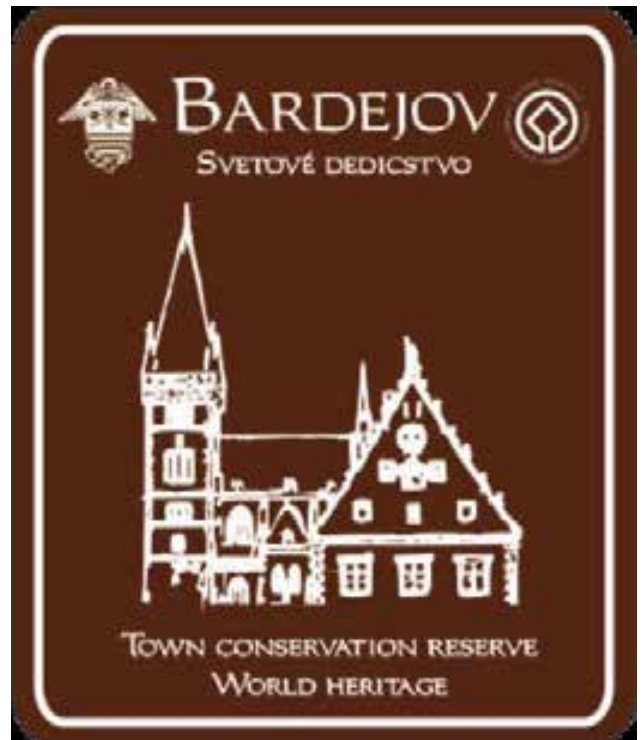
Celkom pripravilo vydanie vyše 40 rôznych druhov propagačných materiálov v rôznych jazykových mutáciách (slovensky, poľsky, nemecky, anglicky), ktoré boli použité na prezentáciu mesta na domácich a zahraničných výstavách CR a rôznych iných podujatiach, na ktoré bolo mesto pozvané. Obsah propagačných materiálov bol zameraný na bohatú históriu mesta a prírodné krásy širokého okolia nášho regiónu. Založením Oblastnej organizácie cestovného ruchu „Šariš“ Bardejov sa zintenzívnila propagácia mesta Bardejov ako turistickej destinácie v oblasti mestského kultúrno - poznávacieho a kúpeľného turizmu.

OZNAČENIE LOKALITY SKD UNESCO BARDEJOV

Označenie lokality SKD Bardejov – historické jadro a židovské suburbium tak, ako to vyplýva zo základných povinností daných podmienkami zápisu do zoznamu SKD, je zabezpečené označením informačnými tabuľami, umiestnenými na vstupoch do mesta a to:

- mestská časť Bard. Zábava – št. cesta č. II/545 smer od Prešova,
- št. cesta č. I/77 – vstup od Popradu,
- vstup od Poľska, Svidník – mestská časť Dlhá Lúka, št. cesta č. III/5565 – vstup od Gíraltoviec – mestská časť Bard. Nová Ves.

Existujúce informačné tabule rozmerov 150 x 150 cm sú po rekonštrukcii v r. 2007, v súčasnosti si vyžadujú komplexnú revitalizáciu tak, aby predovšetkým farebné riešenie bolo zosúladené s ustanoveniami zák. č. 8/2009 Z.z. o cestnej premávke. Umiestnenie je vyhovujúce. Podpore propagácie lokality kultúrneho dedičstva Bardejov boli zamerané aj aktivity Oblastnej organizácie cestovného ruchu Šariš. V spolupráci aj s krajskou organizáciou cestovného ruchu sa inštalovali dopravné informačné tabule na najdôležitejších prístupových trasách do Bardejova v smere od Popradu na štátnej ceste č. I/ 77 pri obci Ľubotín, a obdobne aj pri cestách I. triedy v smere od Svidníka a v smere od Prešova pri obci Kapušany pri Prešove.

INFORMOVANOSŤ, BUDOVANIE POVEDOMIA A VZDELÁVANIA

Základom našej kultúrnej identity, ako aj zdrojom historického vedomia, patriotizmu a vzdelanosti, poznávania kultúrnej rozmanitosti, je tradičná kultúra, ktorú vytvorili, ktorou žili a dodnes žijú najširšie vrstvy obyvateľstva – využitie danosti regiónu, spoznávanie stavebných pamiatok v meste i v regióne.

V Slovenskej republike je pri Združení miest a obcí Slovenska (ZMOS) **Združenie historických miest a obcí (ZHMOS)**, ktorého Bardejov je platným členom a ktoré aktivizuje väčšinu samospráv k vytváraniu podmienok a nástrojov na zachovanie, regeneráciu, ochranu a rozvoj územia historických obcí a miest, alebo ich častí s právnou subjektivitou, na zlepšovanie stavu ich životného prostredia a na zachovanie kultúrneho dedičstva Slovenskej republiky, čo je celonárodným záujmom

Bardejov je členom **združenia ICOMOS Slovensko**, ktoré sa venuje podpore na národnej a medzinárodnej úrovni poznávaniu, užívaniu, evidencii, ochrane, obnove a prezentácii kultúrnych pamiatok, ich súborov, sídiel a krajiny, prezentácii a šíreniu povedomia o lokalitách svetového dedičstva na Slovensku

Záujmové **združenie Slovenské dedičstvo UNESCO** založené v Ružomberku je ďalšou organizáciou, ktorej je Bardejov členom od r. 2013. Má základný cieľ vytvoriť podmienky pre koordinovanú cieľavedomú činnosť jeho členov a partnerských organizácií pre rozvoj a marketing lokalít prírodného a kultúrneho dedičstva UNESCO.

Konferencia k problematike pamiatkových centier Bardkontakt,

Prezentácii a šíreniu povedomia o lokalitách svetového dedičstva, prezentácii odborných poznatkov o procesoch obnovy pamiatok na Slovensku prispieva kontinuálne viac ako 22 rokov, v súčasnosti už na medzinárodnej úrovni organizovaná **konferencia k problematike pamiatkových centier Bardkontakt**, konajúca sa každoročne v závere mesiaca august v Bardejove od r. 1993.

Vytvoriť priestor na komunikáciu a iniciovať spoluprácu všetkých subjektov zapojených do ochrany a rozvoja slovenských UNESCO lokalít svetového dedičstva je poslaním tejto konferencie, ktorá je jednou z hlavných odborných celoslovenských aktivít nielen v čisto

pamiatkovej oblasti. Jej organizovanie sa deje pod záštitou Pamiatkového úradu Slovenskej republiky, Fakulty architektúry Slovenskej technickej univerzity Bratislava i Zduženia historických miest a obci Slovenska.

Európsky seminár pre zlepšenie riadenia turizmu lokalít svetového dedičstva UNESCO

Bardejov a Bardejovské kúpele, Hotel Astória sa stali v dňoch 23. až 26. marca 2010 miestom konania **európskeho seminára pre zlepšenie riadenia turizmu lokalít svetového dedičstva /UNESCO/**. Neustále vzrastajúci a len minimálne usmerňovaný turistický ruch predstavuje v súčasnej dobe stále vyššie ohrozenie pre zachovanie výnimočnej (univerzálnej) svetovej hodnoty lokalít svetového kultúrneho a prírodného dedičstva. Tento seminár, ktorého účastníkmi bolo mnoho svetovo uznávaných významných odborníkov mal za cieľ:

- zlepšenie stavu zachovania SD prostredníctvom zvýšenia kvality zručností v oblasti riadenia turizmu
- zlepšenie riadenia SD všeobecne, vytvorenie siete manažérov v tejto oblasti
- národné expertné kapacity (zachovanie SD verzus turizmus), ich previazanie a mobilizovanie
- udržateľný turizmus a miestne komunity
- možnosti partnerstva
- výmena skúseností
- diskutovanie spoločných problémov
- príprava akčného plánu na zlepšenie plánovania a riadenia turistického ruchu v lokalitách SD

Lokalita svetového dedičstva UNESCO Bardejov je súčasťou digitálneho pamiatkového fondu Slovenska

Koncom roka 2014 vykonával v Bardejove Pamiatkový úrad SR digitalizáciu pamiatkového fondu Mestskej pamiatkovej rezervácie Bardejov, ktorá je zapísaná do Zoznamu svetového kultúrneho dedičstva UNESCO. Táto aktivita tvorila súčasť projektu **Digitálny pamiatkový fond**, ktorý sa realizuje aj v roku 2015 v rámci Operačného programu informatizácia spoločnosti (OPIS).

**ZDROJE A ÚROVEŇ FINANCOVANIA OBNOVY PAMIAŤOK
V BARDEJOVE**

ZDROJE A ÚROVEŇ FINANCOVANIA OBNOVY PAMIAŤOK V BARDEJOVE

Základným zdrojom financovania obnovy a rekonštrukčných prác, ako aj prác v údržbe pamiatok v lokalite SKD Bardejov, ktoré sú vo vlastníctve mesta predstavuje **rozpočet mesta** na príslušné roky.

Významným počinom pri posilnení finančného zabezpečenia starostlivosti o pamiatky v Bardejove bolo schválenie zákona o 176/2002 Z.z. o ochrane a rozvoji územia Bardejov. Prijatím tohto zákona po zápise historického jadra mesta do Svetového kultúrneho dedičstva UNESCO sa stabilizovalo financovanie obnovy pamiatkového fondu vyčleňovaním určenej výšky prostriedkov priamo pre Mesto Bardejov **v rozpočte Slovenskej republiky**. Aj touto formou Slovenská republika deklarovala svoj záväzok vo vzťahu k svetom chránených historických pamiatok, ktoré sa nachádzajú na jej území. Takto od r. 2001 Mesto Bardejov získalo **štátnu dotáciu vo výške 5, 280 mil. Eur**. Slovenská republika touto formou podporila obnovu bardejovských pamiatok od zápisu do svetového dedičstva UNESCO každoročne okrem roku 2013.

Druhým, v poradí najvýraznejším zdrojom financovania počas celého doterajšieho obdobia starostlivosti a obnovy pamiatok mestskej pamiatkovej rezervácie v Bardejove od roku 2001 okrem rozpočtu mesta boli **mimorozpočtové zdroje**. Celkom mimorozpočtové prostriedky za obdobie od r. 2001 po súčasnosť predstavujú spolu sumu **11, 765 mil. eur**.

Medzi mimorozpočtové zdroje patria finančné prostriedky získavané z grantových programov. Najvýznamnejší je grantový program Ministerstva kultúry SR – **Obnovme si svoj dom, grantové zdroje Ministerstva výstavby a regionálneho rozvoja** / do r. 2010 – 1,8 mil. €/, **dotácie Ministerstva financií Slovenskej republiky** / 5,280 mil. €/.

Významným zdrojom získavania financií boli a aj v súčasnosti sú jednotlivé operačné **programy štrukturálnych fondov Európskej únie**. Mesto Bardejov sa zapájalo v plánovacom období 2007 – 2013 a v novom plánovacom období 2014 – 2020.

Peniaze z európskych grantov prispeli k záchrane ďalších pamiatok v Bardejove. Medzi tieto sa radia aj projekty obnovy a záchrany nášho kultúrneho dedičstva, ktoré získali podporu z **Finančného mechanizmu Európskeho hospodárskeho priestoru (EHP) a Nórska**. Z tohto mechanizmu od roku 2014 sa realizuje obnova bardejovského židovského suburbia.

Mesto Bardejov a jeho výkonný orgán spracoval pre jednotlivé investičné akcie rekonštrukcií pamiatkových objektov, ale aj na podporné akcie v oblasti kultúry, vzdelávania či zvýšenia ochrany pamiatkovej zóny grantové projekty v celkovej výške **4, 685 mil. eur** a ktorých prehľad uvádzame v tejto kapitole.

K ďalším zdrojom, z ktorého Mesto Bardejov získalo prostriedky na financovanie obnovy pamiatok ale aj realizáciu rôznych aktivít, spojených so zabezpečením propagácie, podpory

oživenia historického jadra a financovania kultúrnych podujatí sú aj fondy nadácií – **nadácia SPP**.

Za obdobie od roku 2001 po súčasnosť sa preinvestovalo pri investičnej obnove pamiatok v Bardejove, ktoré sú vo vlastníctve mesta viac ako **33,5 mil. eur**. Len za posledných šesť rokov bolo do pamiatok v meste patriacich do zoznamu UNESCO investovaných viac ako 5,41 milióna eur. Najviac to bolo v roku 2010, kedy suma presiahla 1,788 milióna eur. Napríklad v roku 2013 rozpočet mesta vyčlenil len necelých 300 000 eur, v minulom roku 2014 už išlo na účel obnovy pamiatok 1,160 milióna eur a v tomto roku má mesto v rozpočte na to 480.000 eur.

PREHĽAD PROJEKTOV MESTA FINANCOVANÝCH Z MIMOROZPOČTOVÝCH ZDROJOV

Rok 2015

PROJEKTY FINANCOVANÉ Z NÁRODNÝCH ZDROJOV

Projekt: „**Reštaurovanie a trvalé premiestnenie Pomníka Jozefa II. z Cintorína sv. Anny v Bardejove, č. ÚZPF 1794/1**“

Program Ministerstva kultúry SR: 1. Obnovme si svoj dom

Podprogram: 1.1 Obnova kultúrnych pamiatok

Dátum podania: 8.1.2015

Doba realizácie: 05/2015 – 12/2015

Obsah projektu: Reštaurovanie národnej kultúrnej pamiatky Pomníka Jozefa II. – návšteva a realizovať jeho trvalé premiestnenie zo súčasného areálu Cintorína sv. Anny na verejné priestranstvo dostupné širokej verejnosti:

- reštaurátorský výskum a návrh na reštaurovanie,
- reštaurovanie kultúrnej pamiatky, demontáž a montáž,
- dokumentácia vykonaných reštaurátorských prác.

Celkové skutočné náklady: 4 320,00 €

z toho schválená dotácia: 4 000,00 €

Projekt: „**Obnova fasády na Bašte severnej (archívnej) v Bardejove, č. ÚZPF 1665/7**“

Program Ministerstva kultúry SR: 1. Obnovme si svoj dom

Podprogram: 1.2 Obnova kultúrnych pamiatok v lokalitách svetového kultúrneho dedičstva

Dátum podania: 15.1.2015

Doba realizácie: 05/2015 – 12/2015

Obsah projektu: Obnoviť kritický stavebno – technický stav fasády národnej kultúrnej pamiatky Bašty severnej, ktorá je súčasťou mestského fortifikačného systému v Bardejove.

Celkové skutočné náklady: 16 855,37 €

z toho dotácia: 10 000,00 €

Projekt: „**Vedecká konferencia Bardkontakt 2015**“

Program Ministerstva kultúry SR: 1. Obnovme si svoj dom

Podprogram: 1.3 Aktivity kultúrnej politiky a edičnej činnosti v oblasti ochrany pamiatkového fondu

Dátum podania: 9.1.2015

Doba realizácie: 08/2015
Obsah projektu: Realizácia tradičného „pamiatkarského podujatia“ s medzinárodnou účasťou (23. ročník): Vedecká konferencia Bardkontakt 2015 s hlavnou témou „Nové materiály a technológie používané pri obnove pamiatok“, ktorá sa bude konať v dňoch 25. – 26.8.2015.
Celkové skutočné náklady: 9 000,00 €
z toho dotácia: 7 800,00 €

Rok 2013

PROJEKTY FINANCOVANÉ Z NÁRODNÝCH A ŠTRUKTURÁLNYCH ZDROJOV

Projekt: „Reštaurovanie Pomníka Gašpara Serédiho na ceste Bardejov - Dlhá Lúka, III. etapa (ukončenie), č. ÚZPF 171/0“

Program Ministerstva kultúry SR: 1. Obnovme si svoj dom.
Podprogram: 1.1 Obnova kultúrnych pamiatok.
Dátum podania: 27.11.2013
Doba realizácie: 08/2014 – 12/2014
Obsah projektu: Záverečná etapa obnovy Pomníka Serédi Gašpara v k.ú Bardejov - Dlhá Lúka, postaveného v polovici 16 st.:
- reštaurovanie kultúrnej pamiatky v rozsahu III. etapy (ukončenie),
- dokumentácia vykonaných reštaurátorských prác.
Celkové skutočné náklady: 9 513,00 €
z toho dotácia: 9 000,00 €

Projekt: „Reštaurovanie Pomníka Gašpara Serédiho na ceste Bardejov – Dlhá Lúka, II. etapa, č. ÚZPF 171/0.“

Program Ministerstva kultúry SR: 1. Obnovme si svoj dom.
Podprogram: 1.1 Obnova kultúrnych pamiatok.
Dátum podania: 21.01.2013
Doba realizácie: 08/2013 – 12/2013
Obsah projektu: Pokračovanie obnovy Pomníka Serédi Gašpara v k. ú. Bardejov - Dlhá Lúka, postaveného v polovici 16 st.:
- reštaurovanie kultúrnej pamiatky,
- dokumentácia vykonaných reštaurátorských prác.
Celkové skutočné náklady: 8 580,00 €
z toho dotácia: 8 000,00 €

Projekt: „Revitalizácia centrálnej mestskej zóny mesta Bardejov“

Operačný program: Regionálny operačný program
Prioritná os: 4. Regenerácia sídel
Opatrenie: 4.1a Regenerácia sídiel - samostatne dopytovo orientované projekty - obnova obcí postihnutých povodňami.
Dátum podania: 26.06.2013
Doba realizácie: 05/2013 – 09/2015
Obsah projektu: Cieľ projektu:

Revitalizácia centra mesta Bardejov posilnením vybavenosti územia komplexnou revitalizáciou centrálného verejného priestranstva.

Aktivity projektu: Revitalizácia centrálnej mestskej zóny mesta Bardejov - obnova a úprava cestných komunikácií, chodníkov pre peších, plôch a komunikácií, výmena verejného osvetlenia a úprava a obnova trávnatých plôch a výsadby stromov v západnej časti centrálnej mestskej zóny mesta, pozostávajúca z 3 stavieb:

- ul. Partizánska, vrátane dvoch kruhových objazdov,
- ul. Miškovského 2. etapa, ul. Hviezdoslavova 2. etapa,
- Park pri Bazilike Minor.

Celkové schválené opráv. náklady: 2 121 808,60 €

z toho schválená dotácia: 2 015 718,17 €

Projekt: „Reštaurovanie maľovanej fasády Meštianskeho domu č. 26 v Bardejove, ÚZPF č. 1703/0 - II. etapa (ukončenie)“

Program Ministerstva kultúry SR: 1. Obnovme si svoj dom.

Podprogram: 1.2 Obnova kultúrnych pamiatok v lokalitách svetového kultúrneho dedičstva.

Dátum podania: 25.11.2013

Doba realizácie: 08/2014 – 11/2014

Obsah projektu: Reštaurovanie maľovanej uličnej fasády Meštianskeho domu č. 26 na Radničnom námestí v Bardejove:

- reštaurovanie maľovanej fasády v rozsahu II. etapy (ukončenie),
- dokumentácia vykonaných reštaurátorských prác.

Celkové skutočné náklady: 24 829,00 €

z toho dotácia: 20 000,00 €

Projekt: „Reštaurovanie maľovanej fasády Meštianskeho domu č. 26 v Bardejove, č. ÚZPF 1703/0 - I. etapa.“

Program Ministerstva kultúry SR: 1. Obnovme si svoj dom.

Podprogram: 1.2 Obnova kultúrnych pamiatok v lokalitách svetového kultúrneho dedičstva.

Dátum podania: 16.01.2013

Doba realizácie: 08/2013 – 11/2013

Obsah projektu: Pokračovať v obnove maľovanej uličnej fasády Meštianskeho domu č. 26 na Radničnom námestí v Bardejove. V roku 2012 bol vykonaný reštaurátorský výskum, ktorý zhodnotil súčasný stav nástennej maľby a navrhol ďalší postup reštaurátorských prác na záchranu nástennej maľby a ďalších súčastí fasády.

Celkové predpokladané náklady: 28 426,00 €

z toho požadovaná dotácia: 27 004,00 €

Celkové skutočné náklady: 26 421,00 €

z toho dotácia: 25 000,00 €

Projekt: „Vypracovanie PD sanácie vlhkosti objektu Radnice v Bardejove, č. ÚZPF 1677/0“

Program Ministerstva kultúry SR: 1. Obnovme si svoj dom.

Podprogram: 1.2 Obnova kultúrnych pamiatok v lokalitách svetového kultúrneho dedičstva.

Dátum podania: 23.01.2013

Doba realizácie: 07/2013 – 11/2013
Obsah projektu: Sanácia vlhkosti objektu Radnice, národnej kultúrnej pamiatky, nachádzajúcej sa na Radničnom námestí č.48 v Bardejove: - posúdenie zavlhňania objektu, - vypracovanie prípravnej projektovej dokumentácie sanácie vlhkosti základov, muriva a omietkových vrstiev radnice pred atakom vody.
Celkové skutočné náklady: 6 360,00 €
z toho dotácia: 6 000,00 €

Projekt: „Výmena strešnej krytiny na Bašte severnej v Bardejove, č. ÚZPF 1665/7“

Program Ministerstva kultúry SR: 1. Obnovme si svoj dom.
Podprogram: 1.2 Obnova kultúrnych pamiatok v lokalitách svetového kultúrneho dedičstva.
Dátum podania: 23.01.2013
Doba realizácie: 10/2013 – 12/2013
Obsah projektu: Zabrániť zatekaniu vody cez strešnú konštrukciu do vnútorných priestorov objektu a jeho ochrana pred následnou devastáciou, realizáciou nasledovných aktivít:
- výmena strešnej krytiny za identickú v tvare a materiáli,
- náhrada poškodených častí krovu identickým materiálom,
- náhrada dreveného doskového obloženia štítu novým, ukladaným na zraz,
- ošetrovanie dreveným náterom.
Celkové skutočné náklady: 13 501,16 €
z toho dotácia: 12 000,00 €

Projekt: „Reštaurovanie dreveného trámového stropu Meštianskeho domu č. 29 na Radničnom námestí v Bardejove, č. ÚZPF 1706/0“

Program Ministerstva kultúry SR: 1. Obnovme si svoj dom.
Podprogram: 1.2 Obnova kultúrnych pamiatok v lokalitách svetového kultúrneho dedičstva.
Dátum podania: 21.01.2013
Doba realizácie: 08/2013 – 12/2013
Obsah projektu: Reštaurátorská realizácia dreveného trámového stropu nachádzajúceho sa v západnej miestnosti severného traktu (č. 3) budovy č. 29 na Radničnom námestí v Bardejove a dokumentácia vykonaných reštaurátorských prác.
Celkové skutočné náklady: 8 570,00 €
z toho dotácia: 8 000,00 €

Projekt: „Bardkontakt 2014 - vedecká konferencia a výstava“

Program Ministerstva kultúry SR: 1. Obnovme si svoj dom.
Podprogram: 1.3 Aktivity kultúrnej politiky a edičnej činnosti v oblasti ochrany pamiatkového fondu.
Dátum podania: 27.11.2013
Doba realizácie: 26.08.2014 - 31.08.2014
Obsah projektu: 1. Vedecká konferencia "Bardkontakt 2014" k problematike mestských pamiatkových centier, s hlavnou témou "Problematika dopravy v historických centrách miest".
2. Výstava "Bardkontakt 2014" zameraná na výstavu materiálov, technológií a služieb pri obnove objektov v pamiatkových lokalitách resp. reprezentujúcu problematiku konferencie, spojenú s výstavou fotografií.

Celkové skutočné náklady: 9 689,87 €
z toho dotácia: 8 000,00 €

Projekt: „Konferencia a výstava Bardkontakt 2013 - ochrana pamiatkového fondu“

Program Ministerstva kultúry SR: 1. Obnovme si svoj dom.

Podprogram: 1.3 Aktivity kultúrnej politiky a edičnej činnosti v oblasti ochrany pamiatkového fondu.

Dátum podania: 16.01.2013

Doba realizácie: 08/2013

Obsah projektu: 1. Konferencia "Bardkontakt 2013" s medzinárodnou účasťou, s hlavnou témou: Meštiansky dom – obnova a ochrana (Problematika obnovy a ochrany meštianskeho domu v historických jadrách miest – od urbanisticko-architektonickej problematiky až po detail).
2. Výstava "Bardkontakt 2013" – výstava materiálov, technológií a služieb pri obnove objektov v pamiatkových lokalitách reprezentujúcich danú problematiku, spojenú s výstavou fotografií.

Celkové skutočné náklady: 10 275,75 €

z toho dotácia: 8 000,00 €

Rok 2012

PROJEKTY FINANCOVANÉ S PODPOROU ŠTÁTNEHO ROZPOČTU

Projekt: „Obnova Pomníka Gašpara Serédiho na ceste Bardejov - Dlhá Lúka, č.ÚZPF 171/0“

Program: Prešovský samosprávny kraj- Poskytnutie dotácie podľa VZN PSK č. 15/2008

Program č. 2.:Kultúra

Opatrenie č. 2.1.:Obnova kultúrnych pamiatok a pamätihodností obce

Dátum podania: 26.3.2012

Doba realizácie: 07/2012 - 11/2012

Obsah projektu: a) Reštaurátorský výskum a návrh na reštaurovanie
b) Reštaurovanie kultúrnej pamiatky
c) Dokumentácia vykonaných reštaurátorských prác.

Celkové skutočné náklady: 3 440,00 €

z toho schválená dotácia: 2 000,00 €

Rok 2011

PROJEKTY FINANCOVANÉ S PODPOROU ŠTÁTNEHO ROZPOČTU

Projekt: „Reštaurovanie maľovanej fasády Meštianskeho domu č. 26 v Bardejove, č. ÚZPF 1703/0.“

Program Ministerstva kultúry SR: 1. Obnovme si svoj dom – program podpory ochrany pamiatkového fondu

Podprogram: 1.2.– Obnova kultúrnych pamiatok v lokalitách svetového kultúrneho dedičstva

Dátum podania: 21.12.2011

Doba realizácie: 08/2012-11/2012

Obsah projektu: a) Reštaurátorský výskum a návrh na reštaurovanie (5 237,00 €)
b) Reštaurovanie hlavnej fasády priečelia (57 894,00 €)
c) Dokumentácia vykonaných reštaurátorských prác (840,00 €).

Celkové skutočné náklady: 5 237,00 €
z toho schválená dotácia: 2 038,00 €

Projekt: „Reštaurovanie kamenného reliéfu na atike Meštianskeho domu č. 16 v Bardejove, č. ÚZPF 1693/0.“

Program Ministerstva kultúry SR: 1. Obnovme si svoj dom – program podpory ochrany pamiatkového fondu

Podprogram: 1.2. – Obnova kultúrnych pamiatok v lokalitách svetového kultúrneho dedičstva

Dátum podania: 19.12.2011

Doba realizácie: 07/2012 - 11/2012

Obsah projektu: Reštaurátorský výskum a návrh na reštaurovanie , reštaurovanie kamenného reliéfu a dokumentácia vykonaných reštaurátorských prác .

Celkové skutočné náklady: 3 972,00 €

z toho schválená dotácia: 3 773,00 €

Projekt: „Reštaurátorský výskum interiérových priestorov Meštianskeho domu č. 38 v Bardejove, č. ÚZPF 1715/0.“

Program Ministerstva kultúry SR: 1. Obnovme si svoj dom – program podpory ochrany pamiatkového fondu

Podprogram: 1.2. – Obnova kultúrnych pamiatok v lokalitách svetového kultúrneho dedičstva

Dátum podania: 21.12.2011

Doba realizácie: 07/2012 - 10/2012

Obsah projektu: Realizovať zisťovací, sondážny reštaurátorský výskum a návrh na reštaurovanie v časti schodiskového priestoru.

Celkové skutočné náklady: 3 240,00 €

z toho schválená dotácia: 2 000,00 €

Projekt: „Obnova Pomníka Serédi Gašpara na ceste Bardejov - Dlhá Lúka, č. ÚZPF 171/0.“

Program Ministerstva kultúry SR: 1. Obnovme si svoj dom – program podpory ochrany pamiatkového fondu

Podprogram: 1.1. – Obnova kultúrnych pamiatok

Dátum podania: 19.12.2011

Doba realizácie: 07/2012 - 11/2012

Obsah projektu: Reštaurátorský výskum a návrh na reštaurovanie ,reštaurovanie kultúrnej pamiatky a dokumentácia vykonaných reštaurátorských prác (300,00 €).

Celkové skutočné náklady: 3 440,00 €

z toho schválená dotácia: 700,00 €

Projekt: „Manažment plánu lokality UNESCO – Bardejov, II. etapa“

Program Ministerstva kultúry SR: 1. Obnovme si svoj dom – program podpory ochrany pamiatkového fondu

Podprogram: 1.3 – Aktivity kultúrnej politiky a edičnej činnosti v oblasti ochrany pamiatkového fondu

Dátum podania: 22.12.2011

Doba realizácie: 01/2012 - 12/2012

Obsah projektu: Uskutočniť proces prípravy a spracovania dokumentu: Manažment plánu lokality UNESCO – Bardejov, II. etapa v rozsahu definovania cieľového stavu a vypracovania plánu riadenia.

Celkové skutočné náklady: 13 060,00 €

z toho schválená dotácia: 12 005,00 €

Projekt: „Manažment plánu lokality UNESCO – Bardejov, I. etapa“

Program Ministerstva kultúry SR: 1. Obnovme si svoj dom – program podpory ochrany pamiatkového fondu

Podprogram: 1.3 – Aktivity kultúrnej politiky a edičnej činnosti v oblasti ochrany pamiatkového fondu

Dátum podania: 27.1.2011

Doba realizácie: 04/2011 - 12/2011

Obsah projektu: Uskutočniť proces prípravy a spracovania dokumentu: Manažment plánu lokality UNESCO – Bardejov, I. etapa – Podklady a analýzy.

Celkové náklady: 21 250,00 €

Z toho dotácia: 20 000,00 €

Projekt: „Bardkontakt 2011 – ochrana pamiatkového fondu“

Program Ministerstva kultúry SR: 1. Obnovme si svoj dom – program podpory ochrany pamiatkového fondu

Podprogram: 1.3 – Aktivity kultúrnej politiky a edičnej činnosti v oblasti ochrany pamiatkového fondu

Dátum podania: 3.2.2011

Doba realizácie: 08/2011

Obsah projektu: Realizácia aktivít na ochranu pamiatkového fondu: Konferencia Bardkontakt s medzinárodnou účasťou, Workshop reprezentantov teórie a praxe, Výstava materiálov, technológií a služieb na obnovu pamiatok.

Celkové náklady: 9 101,00 €

Z toho dotácia: 8 000,00 €

Rok 2009

PROJEKTY FINANCOVANÉ S PODPOROU ŠTRUKTURÁLNYCH FONDŮ A ŠTÁT. ROZPOČTU

Projekt: „Rekonštrukcia chodníka ul. Dlhý rad, Bardejov“

Operačný program : Regionálny operačný program

Prioritná os: 4. Regenerácia sídiel

Dátum podania: 26.8.2009

Doba realizácie: 03/2010 - 12/2012

Obsah (aktivity) projektu: Zvýšenie bezpečnosti, konkurencieschopnosti a skvalitnenie stavu verejného priestranstva na ulici Dlhý rad v Meste Bardejov prostredníctvom jeho revitalizácie.

Celkové náklady: 1 679 700,06 €

Z toho oprávnené náklady: 1 293 184,88 €

Z toho nenávratný fin. príspevok: 1 228 525,64 €

Projekt: „Rozšírenie a modernizácia kamerového a bezpečnostného systému v meste Bardejov s dôrazom na mestskú pamiatkovú rezerváciu a sídliskové celky“

Ministerstvo vnútra SR – Rada vlády SR pre prevenciu kriminality :

Oblasť: „Prevencia kriminality“

Dátum podania: 30.11.2009

Doba realizácie: 11/2010
Obsah projektu: Zabezpečiť zvýšenie bezpečnosti v meste Bardejov, posilniť dozor nad verejným poriadkom a dopravnou situáciou osadením bezpečnostných kamier.
Celkové náklady: 16 875,00 €
Z toho dotácia: 13 500,00 €

Projekt: „Obnova mestského opevnenia a jeho zapojenie do infraštruktúry mesta Bardejov (severná časť- východný úsek a východná časť) – č.ÚZPF 1665/1, 1665/11, 1665/19.“

Program Ministerstva kultúry SR: 1. Obnovme si svoj dom – program podpory ochrany pamiatkového fondu
Podprogram: 1.2. – Obnova kultúrnych pamiatok v lokalitách svetového kultúrneho dedičstva
Dátum podania: 14.11.2009
Doba realizácie: 06/2010 - 12/2010
Obsah projektu: Obnova mestského opevnenia – hradbového múru, parkánového múru, vonkajšieho priekopového múru a severovýchodného barbakánu v dvoch samostatných úsekoch.
Celkové náklady: 85 026,97 €
Z toho dotácia: 21 000,00 €

Projekt: „Obnova mestského opevnenia a jeho zapojenie do infraštruktúry mesta Bardejov (severná časť západný úsek) – č.ÚZPF 1665/1, 1665/19, 1665/20“

Program Ministerstva kultúry SR: 1. Obnovme si svoj dom – program podpory ochrany pamiatkového fondu
Podprogram: 1.2. – Obnova kultúrnych pamiatok v lokalitách svetového kultúrneho dedičstva
Dátum podania: 3.8.2009
Doba realizácie: 09/2009 – 10/2010
Obsah projektu: Obnova mestského opevnenia – hradbového múru , parkánového múru a priekopy v severozápadnej časti fortifikačného systému.
Celkové náklady: 525 481,00 €
Z toho dotácia: 490 000,00 € (použitá dotácia: 489 162,00 €, vrátená: 838,00 €)

Projekt: „Obnova parkánového múru v severovýchodnej časti mestského opevnenia v Bardejove“

Program Ministerstva kultúry SR: 1. Obnovme si svoj dom – program podpory ochrany pamiatkového fondu
Podprogram: 1.2. – Obnova kultúrnych pamiatok v lokalitách svetového kultúrneho dedičstva
Dátum podania: 13.1.2009
Doba realizácie: 07/2009 - 12/2009
Obsah projektu: Obnova národnej kultúrnej pamiatky - parkánového múru v severovýchodnej časti mestského opevnenia v Bardejove
Celkové náklady: 151 144,00 €
Z toho dotácia: 142 618,00 €

Rok 2008

PROJEKTY FINANCOVANÉ S PODPOROU ŠTRUKTURÁLNYCH FONDŮV A ŠTÁT. ROZPOČTU

Projekt: „Obnova severovýchodnej časti mestského opevnenia v Bardejove“

Program Ministerstva kultúry SR: 1. Obnovme si svoj dom – program podpory ochrany pamiatkového fondu

Podprogram: 1.2. – Obnova kultúrnych pamiatok v lokalitách svetového kultúrneho dedičstva

Dátum podania: 11.6.2008

Doba realizácie: 06/2008 – 11/2008

Obsah projektu: Obnova národnej kultúrnej pamiatky - mestského fortifikačného systému v severovýchodnej časti (Hradobný múr, Renesančná bašta, Severovýchodná bašta).

Celkové náklady: 8 772 701,00 Sk (291 200,33 €)

Z toho dotácia: 8 000 000,00 Sk (265 551,35 €)

Projekt: „Bardejov – historický, romantický, multikultúrny“

SPERA I. (Uznesenie vlády SR č. 315 zo 4. apríla 2007):

Oblasť: Zintenzívnenie cezhraničnej spolupráce v roku 2008

Dátum podania: 6.6.2008

Doba realizácie: 08/2008 – 12/2008

Obsah projektu: Realizáciou multikultúrnych, žánrovo rôznorodých propagačných a prezentačných podujatí s historickou, romantickou a dobovou tematikou zintenzívniť cezhraničnú spoluprácu, projektový rozvoj a spoluprácu s VÚC a RRA.

Celkové náklady: 336 480,00 Sk (11 169,09 €)

Z toho dotácia: 286 980,00 Sk (9 525,99 €)

Rok 2007

PROJEKTY FINANCOVANÉ S PODPOROU ŠTÁTNEHO ROZPOČTU

Projekt: „Židovské suburbium v Bardejove – projektová dokumentácia obnovy“

Program Ministerstva kultúry SR: 1. Obnovme si svoj dom – program podpory ochrany pamiatkového fondu

Podprogram: 1.2. – Obnova kultúrnych pamiatok v lokalitách svetového kultúrneho dedičstva

Žiadateľ: ÚZ ŽNO v Bratislave, Mesto Bardejov vystupuje v projekte ako partner.

Dátum podania: 15.02.2007

Doba realizácie: 08/2007 - 12/2007

Obsah projektu: Realizáciou plánovaných aktivít projektu pre obnovu komplexu Židovského suburbia (archeologický výskum, reštaurátorsky sondážno - overovací výskum vrátane inventarizácie prvkov, geodetické zameranie pozemku a inžinierskych sietí, zameranie stavebných objektov a vypracovanie všetkých stupňov projektovej dokumentácie)

Celkové náklady: 465 000,00 Sk (15 435,17 €)

Z toho dotácia: 200 000,00 Sk (6 638,78 €) – na archeologický výskum

Spolufinancovanie ÚZ ŽNO: 80 000,00 Sk (2 655,51 €)

Mesto Bardejov: 185 000,00 Sk (6 140,87 €) na aktivitu reštaurátorský výskum.

Projekt: „Rekonštrukcia fasády a strechy Meštianskeho domu č. 16“

Program Ministerstva kultúry SR: 1. Obnovme si svoj dom – program podpory ochrany pamiatkového fondu

Podprogram: 1.2. – Obnova kultúrnych pamiatok v lokalitách svetového kultúrneho dedičstva

Dátum podania: 15.02.2007

Doba realizácie: 08/2007 - 12/2007

Obsah projektu: Rekonštrukcia a obnova Meštianskeho domu č.16 – národnej kultúrnej pamiatky v rozsahu: - výmena krytiny - oprava fasády - výmena okien

Celkové náklady: 638 520,50 Sk (21 195,00 €)

Z toho dotácia: 158 000,00 Sk (5 244,64 €) – na opravu fasády.

Projekt: „Rekonštrukcia nástropnej maľby v Meštianskom dome č.21 v Bardejove“

Program Ministerstva kultúry SR: 1. Obnovme si svoj dom – program podpory ochrany pamiatkového fondu

Podprogram: 1.2. – Obnova kultúrnych pamiatok v lokalitách svetového kultúrneho dedičstva

Dátum podania: 15.02.2007

Doba realizácie: 09/2007 - 12/2007

Obsah projektu: Reštaurovanie nástropnej maľby v miestnosti č.6, v II. nadzemnom podlaží Meštianskeho domu č.21, národnej kultúrnej pamiatky

Celkové náklady: 384 000,00. Sk (12 746,46 €)

Z toho dotácia: 360 000,00 Sk (11 949,81 €)

Rok 2006

PROJEKTY FINANCOVANÉ S PODPOROU ŠTÁTNEHO ROZPOČTU

Projekt: „Rekonštrukcia mestského opevnenia dostavbou hradobného múru v meste Bardejov“

Program Ministerstva kultúry SR: Ochrana pamiatkového fondu - Obnovme si svoj dom

Dátum podania: 21.3.2006

Doba realizácie: 05/2006 - 11/2006

Obsah projektu: Obnova národnej kultúrnej pamiatky, zapísanej v Ústrednom zozname kultúrnych pamiatok pod č. Vs 1665, oporného múru – zvyškov okolo historického jadra mesta jeho dostavbou na pôvodných základoch- ulica Na hradbách. Projekt rieši rekonštrukciu mestského opevnenia v dvoch samostatných úsekoch – prvý v dĺžke 81 m a druhý úsek v dĺžke 167,6 m.

Celkové náklady: 8 828 230,80 Sk (293 043,58 €)

Z toho dotácia (dar SPP, a.s.): 7 000 000,00 Sk (232 357,43 €)

Rok 2005

PROJEKTY FINANCOVANÉ S PODPOROU ŠTRUKTURÁLNYCH FONDŮ A ŠTÁT. ROZPOČTU

Projekt: „Vypracovanie projektovej dokumentácie obnovy mestského opevnenia a jeho zapojenia do infraštruktúry mesta Bardejov“

Operačný program: Grantová schéma na podporu prípravy miestnych a regionálnych projektov Phare ECOSOC (štrukturálny fond PHARE)

Dátum podania: 25.8.2005

Doba realizácie: 12/2005 - 09/2006

Obsah projektu: Vypracovanie projektovej dokumentácie pre obnovu pamiatkového územia o rozlohe 7,428 ha, vyšpecifikovaného v projekte ako „Obranné múry a priekopy mestského opevnenia – zbytky“ okolo celého historického jadra mesta a „Bašty“, tvoriace spolu tzv. Fortifikačný systém mesta.

Celkové náklady: 3 634 467,46 Sk (120 642,22 €)

Projekt: „Rozvoj hraničného regiónu spoločnou propagáciou a zriadením Poľsko Slovenského domu v Bardejove“

Operačný program: Program iniciatívy spoločenstva Interreg III A Poľská republika – Slovenská republika (štrukturálny fond ERDF)

Opatrenie: Opatrenie 2.2 Ochrana prírodného a kultúrneho dedičstva.

Dátum podania: 24.3.2005

Doba realizácie projektu: 04/2006 - 01/2007

Obsah projektu:- Vydanie spoločných informačno -turistických a propagačných materiálov -
- Rekonštrukcia kultúrno –historickej pamiatky: Vlastný objekt - Meštiansky dom č. 24
- Vnútorne vybavenie Meštianskeho domu č. 24

Partner (poľský) v projekte : Gmina Krynica – Zdroj, Miasto Gorlice

Celkové náklady: 13 413 358,13 Sk (445 241,92 €)

Z toho oprávnené náklady: 13 413 358,13 Sk (445 241,92 €)

Z toho nenávratný fin. príspevok: 12 735 415,29 Sk (422 738,34 €)

Rok 2004

PROJEKTY FINANCOVANÉ S PODPOROU ŠTRUKTURÁLNYCH FONDŮV A ŠTÁT. ROZPOČTU

Projekt: „Rozvoj mesta Bardejov prostredníctvom podpory budovania infraštruktúry cestovného ruchu“

Operačný program: Priemysel a služby (štrukturálny fond ERDF)

Opatrenie: 2.1 Podpora budovania a rekonštrukcie infraštruktúry cestovného ruchu

Dátum podania: 6.9.2004

Doba realizácie: 04/2006 - 04/2007

Obsah projektu: - turisticko-informačná kancelária v B. Kúpeľoch,
- amfiteáter vo vodnej priekope,
- dokončenie bezbariérového WC na Veternej ulici
- osadenie 25 informačných tabúl na historických dominantách mesta.

Celkové náklady: 17 305 199,53 Sk (574 427,39 €)

Z toho oprávnené náklady: 17 305 199,53 Sk (574 427,39 €)

Z toho nenávratný fin. príspevok: 12 000 000,00 Sk (398 327,03 €)

NA ZÁVER

Výsledky uplynulých 15 rokov od zápisu historického centra Bardejova do Zoznamu svetového kultúrneho dedičstva UNESCO nás oprávňuje v tejto chvíli hrdo povedať, že vieme nielen rozprávať o zachovaní jedinečného a vzácneho dedičstva našich otcov, ale vieme aj zodpovedne a rozhodne konať. Je to dobrý pocit, ak si uvedomíme, že táto krása, ktorá nás tu obklopuje bude prinášať poznanie, radosť, oddych i potešenie občanom Bardejova, ale aj jeho návštevníkom, ktorí k nám dnes začínajú prichádzať zo všetkých krajín sveta.

Dnešným dňom sa proces obnovy a starostlivosti o historické dedičstvo v Bardejove samozrejme nekončí. Našou snahou a veľkou ambíciou je obnova nezachovanej bašty na Rhodyho ulici a obnova hradobného opevnenia a jeho zapojenie do infraštruktúry mesta Bardejov – južná časť, ktorý označujeme aj ako „Horná brána“. Naplnenie tohto ambiciózneho projektu prinesie úplne nový rozmer v doterajšom procese pamiatkovej obnovy v našom meste.

Naším cieľom je pokračovať v rekonštrukcii ďalších súčastí mestskej pamiatkovej rezervácie. Čaká nás náročná rekonštrukcia objektu Hrubej bašty, ale chceme zároveň tento proces obohatiť o kvalitatívny posuv v tom, že ak pamiatkové zásady dovoľia projekty obnovy spojiť s účelným a funkčným využitím, čím sa ešte viac prehĺbi význam zachovania tohto historického dedičstva pre súčasné a budúce generácie. Takým projektom je obnova mestského opevnenia a jeho zapojenie do infraštruktúry mesta Bardejov východná časť. Súbežne s tým musí pokračovať zlepšovanie úrovne služieb, vybudovať záchytné parkovisko pre mestskú pamiatkovú zónu na ul. Krátky rad, musíme zavádzať nové prvky v oblasti cestovného ruchu a kultúry tak, aby bol Bardejov nie len krajší, ale aby sa v ňom Bardejovčania a jeho návštevníci cítili príjemne.

Na jedenej strane ide o plnenie záväzku vyplývajúceho zo zápisu do Zoznamu svetového kultúrneho a prírodného dedičstva UNESCO, na strane druhej ide o ešte výraznejšie zatraktívnenie nášho mesta, ale i o príspevok do oblasti rozvoja cestovného ruchu. Trúfame si povedať, že sme si touto aktivitou získali rešpekt v rámci celého Slovenska, ale s obdivom sa k tejto otázke vyjadrujú aj početné zahraničné návštevy nášho mesta, ako aj turisti a návštevníci Bardejova.

Naším cieľom je nie len zachovávať a obnovovať jedinečné pamiatky z minulosti, ale aktívnym a zodpovedným vkladom tvoriť históriu prostredníctvom riešení, ktoré by citlivo zodpovedali potrebám modernej súčasnosti. Aj preto pripravujeme návrh funkčného riešenia a využitia ďalších častí centrálnej mestskej zóny, ktorej súčasťou tvorí aj mestská pamiatková rezervácia a ktorý rozšíri možnosti aktívneho trávenia voľného času nielen v historickom centre mesta a jeho okolí. Zámer prestavby okolia židovského suburbia a nám. SNP, modernizácia letného kúpaliska na futbalovom štadióne v spojení s úpravou verejných plôch a komunikácií po oboch stranách na nábreží rieky Topľa je len časťou toho, čo v blízkej budúcnosti ešte viac znásobí a prispeje k celkovému rozvoju nášho mesta.

Sľúbili sme to našim občanom. Robili sme to pre Vás a pre budúce generácie Bardejovčanov, ale aj v záujme ochrany a zachovania svetového kultúrneho a prírodného dedičstva. Za realizovaným dielom stoja konkrétni ľudia. Jednak tí, ktorí stáli za prípravou projektu, ale aj tí, ktorí v čase i nečase, daždi a mraze skladali mozaiku dnešnej podoby

pamiatok v Bardejove. Poďakovanie patrí i poslancom mestského zastupiteľstva, v tých predchádzajúcich i v súčasnom volebnom období, za pochopenie a podporu jednotlivých projektov obnovy. Osobitne chceme vďaka vyjadriť obyvateľom mesta za trpezlivosť a morálnu podporu v čase, kedy sa v srdci nášho mesta na dlhé roky rozprúdil stavebný ruch.

Slova vďaky patria aj zodpovedným pracovníkom Mestského úradu, ktorý participovali na príprave celej rekonštrukcie, odborne a administratívne zastrešovali jej priebeh i realizáciu.

Želajme si na záver spomienky pri príležitosti 15. výročia zápisu Bardejova do Svetového kultúrneho dedičstva UNESCO všetci spoločne, aby sa tieto slová natrvalo spájali s naším krásnym historickým mestom, aby to bolo vždy v záujme jeho občanov i celého Slovenska.

BARDEJOV

svetové kultúrne dedičstvo UNESCO

Spracoval: Mestský úrad Bardejov
Foto: Mestský úrad Bardejov, Marcel Tribus
Počet výtlačkov: 50 ks
Len pre vnútornú potrebu

Mesto Bardejov
Mestský úrad
november 2015